

Załącznik nr 2
do Uchwały Zarządu Powiatu
Czarnkowsko-Trzcianeckiego
Nr 715/2023 z dnia 14.11.2023r.
w sprawie przyjęcia projektu
uchwały budżetowej powiatu
na 2024 rok

UZASADNIENIE DO PROJEKTU UCHWAŁY BUDŻETOWEJ POWIATU CZARNKOWSKO-TRZCIANECKIEGO NA 2024 ROK

Projekt budżetu na 2024 rok został sporządzony na podstawie wytycznych zawartych w uchwale Nr XII/72/2019 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z dnia 24 września 2019 roku w sprawie: określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej. Przyjęte tam zasady wynikają z obowiązującej wówczas ustawy o finansach publicznych. W 2022 roku wprowadzano zmiany w wielu ustawach mających wpływ na sytuację samorządów, między innymi w ustawie o finansach publicznych, a także o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Kluczowa z nich odnosi się do reguł fiskalnych równoważenia wydatków bieżących. Wprowadzono po raz kolejny odstępstwa od dotychczasowej praktyki wynikającej z ustawy, dające możliwość przekroczenia w okresie 2023-2025 reguły równoważenia budżetu w części bieżącej w danym roku budżetowym. Oznacza to, iż suma przekroczeń w latach 2023-2025 nie będzie wyższa od sumy nadwyżek w tychże latach.

Wobec powyższego Zarząd Powiatu dokonał jego wielokrotnych analiz, zanim przedłożył ostateczny kształt projektu budżetu. Niestety ostatecznie uzyskano ujemny wynik nadwyżki operacyjnej, dlatego też konieczne było skorzystanie z reguł fiskalnych, o których mowa wyżej. Fakt ten wymaga wprowadzenia racjonalizacji i ograniczeń wydatków bieżących w latach kolejnych. Sytuację może poprawić wpływ dodatkowych kwot z budżetu państwa, urealnienie wstępnie szacowanych dochodów przez jednostki organizacyjne, czy ustawowe zmiany przysparzające samorządom nowych źródeł dochodów.

Z kolei w obszarze zagadnień inwestycyjnych na wstępie omówienia projektu budżetu należy zaznaczyć, iż w części dochodowej uwzględniono te, które zostały zadeklarowane z tytułu wsparcia finansowego danej inwestycji ze strony gmin (na planowaną bądź kontynuowaną realizację), jako wspólnego przedsięwzięcia realizowanego przy drogach powiatowych. Ponadto uwzględniono inwestycyjne wsparcie ze strony budżetu państwa z funduszy uruchamianych w celu niwelowania skutków COVID-19 czy też Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Starania, aby pozyskać kolejne zewnętrzne źródła na sfinansowanie planowanych inwestycji będą także czynione w trakcie roku. Stąd w niektórych przypadkach już na etapie projektu budżetu zabezpieczono wkład własny, który często jest gwarantem uzyskania wnioskowanego wsparcia.

I. CHARAKTERYSTYKA ŹRÓDEŁ DOCHODÓW POWIATU PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE UCHWAŁY BUDŻETOWEJ

Dochody zostały skalkulowane na kwotę **ogółem 174.053.028,24 zł**, z czego:

a) planowana kwota dochodów bieżących wynosi **147.977.408,47 zł**,

b) planowana kwota dochodów majątkowych wynosi **26.075.619,77 zł**.

Dochody zdominowane są tymi nakierowanymi na działalność bieżącą. Wysokość dochodów majątkowych przede wszystkim dotyczy zadeklarowanej przez samorządy gminne pomocy finansowej na wspólnie realizowane zadania, dotacji z budżetu państwa na przedsięwzięcie współfinansowane z środków unijnych, środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg a także dochody własne ze sprzedaży majątku.

Podstawowe informacje w zakresie projektowanych kwot dochodów uzyskano z Ministerstwa Finansów oraz od Wojewody Wielkopolskiego - głównych dysponentów środków:

- pismo Ministra Finansów nr ST8.4750.20.2023 z dnia 13 października 2023 roku,
- pismo Wojewody Wielkopolskiego nr FB-I.3110.6.2023.7 z dnia 24 października 2023 roku.

Najwyższym źródłem dochodów w budżecie powiatu jest **subwencja ogólna**, której kwota została zaplanowana w wysokości **81.930.167,00 zł**. Subwencja ogólna obejmuje: część wyrównawczą, część równoważącą oraz część oświatową.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej - kwota podstawowa dla powiatu zgodnie z pismem Ministra Finansów została wstępnie zaplanowana na poziomie **11.967.305,00 zł**.

Kwotę podstawową otrzymują powiaty, których wskaźnik dochodów podatkowych z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych na jednego mieszkańca w powiecie jest mniejszy niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich powiatów. Podstawą ustalenia wysokości ww. dochodu stanowił plan na rok 2024 udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (z uwzględnieniem korekt za 2022 rok), a także dane o liczbie mieszkańców według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r., ustalonej przez Główny Urząd Statystyczny.

Wysokość należnej **kwoty podstawowej** obliczono mnożąc liczbę mieszkańców powiatu przez liczbę stanowiącą 90,00% różnicy między wskaźnikiem dochodów podatkowych dla wszystkich powiatów (Pp 435,63), a wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie (P 277,37).

Porównując kwotę części wyrównawczej subwencji ogólnej do roku bieżącego, została ona zwiększona o **3.370.186,00 zł**.

Część równoważąca subwencji ogólnej ma na celu wyrównanie ewentualnych różnic w dochodach w związku z wprowadzeniem zmian w systemie finansowania zadań. Wielkość tej części subwencji określana jest w pięciu obszarach. Nasz powiat kwalifikuje się do uzyskania części równoważącej subwencji ogólnej w zakresie następujących obszarów:

- z tytułu wysokości wydatków poniesionych na rodziny zastępcze w roku poprzedzającym rok bazowy, w którym powiat nie był objęty obowiązkiem dokonywania wpłat do budżetu państwa, lub dla których taka wpłata była ustalona w kwocie niższej od 1.000.000,00 zł,
- długość dróg powiatowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca powiatu jest wyższa od średniej długości dróg powiatowych w kraju w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju.

Wysokość tego dochodu wynosi **1.705.641,00 zł** i jest ona wyższa w stosunku do roku poprzedniego (stan na 26 października 2023 roku) o **769.374,00 zł**.

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego planowana na rok 2024 jest o **18,90%** wyższa od kwoty określonej w ustawie budżetowej na rok 2023. Zgodnie z zawiadomieniem Ministra Finansów dla naszego powiatu została ona ustalona na poziomie **68.257.221,00 zł**, co oznacza znaczący wzrost do roku 2023 - aż o **11.080.490,00 zł!**

Subwencja oświatowa jest najwyższą częścią subwencji ogólnej, stanowiąc jednocześnie największe źródło dochodów powiatu. Naliczenia planowanych kwot tej części subwencji ogólnej na 2024 rok ustalono w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym (2023), skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych. W przytoczonym piśmie Ministra wskazano, iż przyznane środki uwzględniają między innymi skutki:

- zmiany liczby etatów nauczycieli oraz awansu zawodowego,
- planowanego wzrostu zatrudnienia z tytułu standaryzacji zatrudnienia psychologów i pedagogów szkolnych - kontynuacja zmian wprowadzonych od 1 września 2022r.,
- wzrostu o 12,3% średnich wynagrodzeń nauczycieli od 1 stycznia 2024r.,
- wzrostu liczby dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- wzrostu kwoty dotacji udzielonych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w związku z szacowanym wzrostem kwoty finansowego standardu A oraz wzrostem subwencji naliczanej na uczniów w szkołach i placówkach, dla których jednostka samorządu terytorialnego nie jest organem prowadzącym,
- wzrostu odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla nauczycieli.

Zakres zadań oświatowych realizowanych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, stanowiący podstawę do naliczenia planowanych kwot części oświatowej subwencji ogólnej, określony został na podstawie danych statystycznych dotyczących zgromadzonych w systemie informacji oświatowej według stanu na 30 września 2023 roku, z wyjątkiem danych średniorocznych za poprzedni rok szkolny, bądź wcześniejszy okres.

Niestety pomimo znaczącego wzrostu wysokości wstępnie przyznanej części oświatowej subwencji ogólnej w obliczu aktualnie panujących realiów zapowiada się kolejny rok pogłębionego deficytu finansowania oświaty. Według wstępnych wyliczeń przyznana kwota nie zabezpieczy oszacowanych wydatków w oświacie powiatowej. Zapotrzebowanie ze strony jednostek wskazuje na znacząco wyższe potrzeby w tym zakresie. Oznacza to, iż wzorem poprzednich lat będzie to niezbilansowana dziedzina naszego budżetu.

Kolejnymi dochodami przekazywanymi do budżetu powiatu bezpośrednio z Ministerstwa Finansów są udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz od osób prawnych. Podstawę do wyliczenia na 2024 kwot ww. dochodów stanowi suma prognozowanych kwot dochodów z tych podatków. Przyjęte do opracowania projektu ustawy budżetowej państwa na rok 2024 oraz kwoty zwiększenia dochodów za rok 2022, wynikają z korekty dochodów za ten rok.

Wskaźnik udziału należnego podatku dochodowego od osób fizycznych od podatników zamieszkałych na obszarze powiatu w ogólnej kwocie należnego podatku, został ustalony jako średnia ważona arytmetyczna z 3 lat obliczeniowych obejmujących: rok 2022, rok 2021 i rok 2020, odpowiednio z wagami 0,5, 0,33 i 0,17. Podstawę do ustalenia wskaźnika stanowią dane

zawarte w złożonych zeznaniach podatkowych o wysokości osiągniętego dochodu oraz rocznym obliczeniu podatku dokonany przez płatników.

Wstępnie oszacowana kwota dla naszego powiatu w zakresie tego dochodu na 2024 rok wynosi **21.612.697,00 zł**, co oznacza znaczący wzrost w stosunku do planowanej tegorocznej wysokości według stanu na dzień 26 października 2023 roku **5.628.360,00 zł**.

Wskaźnik udziału należnego podatku dochodowego od osób prawnych na obszarze powiatu w ogólnej kwocie należnego podatku został ustalony jako średnia ważona arytmetyczna z 3 lat obejmujących lata 2022, 2021 i 2020, odpowiednio z wagami 0,5, 0,33 i 0,17. Podstawę do ustalenia wskaźnika stanowią dane zawarte w złożonych zeznaniach podatkowych o wysokości osiągniętego dochodu i należnego podatku dochodowego od osób prawnych.

Ministerstwo Finansów na 2024 rok określiło wysokość udziału powiatu w podatku dochodowym od osób prawnych na poziomie **1.692.159,00 zł**. Jest to kwota wyższa o **431.433,00 zł** od wysokości szacowanej w budżecie powiatu według stanu na dzień 26 października 2023 roku.

Wstępnie przyznany poziom dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań ustawowo zleconych z zakresu administracji rządowej na podstawie porozumień, a także tytułem dofinansowania zadań własnych powiatu, przyjęto zgodnie z pismem Wojewody Wielkopolskiego przywołanym na wstępie do niniejszego uzasadnienia. Propozycja zadań objętych finansowaniem z budżetu państwa dotyczy głównie tych z grupy bieżących, a także obejmuje dofinansowanie zadań inwestycyjnych. W grupie inwestycji objętych dofinansowaniem są wieloletnie przedsięwzięcia współfinansowane z środków unijnych. Niestety, podobnie jak w roku poprzednim, zgodnie z informacją Wojewody o przyznanych wstępnie dotacjach nie zabezpieczono pełnego finansowania zadań związanych ze scalaniem gruntów w miejscowości Krosin gm. Połajewo, na które to zawarto stosowne umowy (umowa o przyznaniu pomocy nr 00003-6502-M1500003/22 z dnia 09.08.2022r.) z Samorządem Województwa Wielkopolskiego o przyznaniu środków unijnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na ww. cel. Wobec zaniżonego zabezpieczenia finansowego ze strony budżetu Wojewody w budżecie powiatu na 2024 rok nie zostanie zachowana poprawność gospodarki finansowej. Wobec faktu, iż kolejny etap prac scaleniowych wymaga przeprowadzenia postępowania przetargowego, dopiero wówczas zostaną ustalone zobowiązania przypadające na bieżący rok wynikające z zawartych już umów. Zgodnie z zawartą ww. umową Samorząd Województwa z środków unijnych i budżetu państwa powinien dla naszego powiatu, oprócz przyznanej wstępnie dotacji, dysponować dodatkowo łączną kwotą **3.628.466,18 zł**, z tego środki unijne **2.308.792,86 zł**, środki z budżetu państwa **1.319.673,32 zł**. Uwzględnione w projekcie ustawy budżetowej państwa na 2024 rok dotacje na wydatki ogółem wynoszą **23.486.587,00 zł** i są niższe o **3.767.916,89 zł** w porównaniu do roku bieżącego (stan na 26 października 2023 roku). Z pisma Wojewody Wielkopolskiego wynika także, że na 2024 rok przyznano kwotę **3.576,00 zł** na nowe zadanie powiatu związane z wdrożeniem systemu teleinformatycznego do sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego.

Należy podkreślić, iż ujemny bilans w dotacjach z budżetu państwa porównując rok 2024 do roku 2023 wynika częściowo z otrzymania w bieżącym roku dodatkowych kwot na realizację

zadań. W minionym okresie uzyskano wsparcie między innymi na domy pomocy społecznej: na uzupełnienie środków na finansowanie miejsc na starych zasadach, dodatki do wynagrodzeń a także na działalność Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, czy też na administrację wykonującą zadania rządowe. Wobec powyższego porównując przyznane środki na 2023 rok, znaczące zmniejszenie odnotowano we wspomnianych obszarach budżetu z uwzględnieniem inwestycji scaleniowej w Krosinie.

Przyznana łączna pula dochodów z dotacji z budżetu państwa na 2024 rok wynosi **18.502.586,00 zł**.

W ramach dotacji celowych majątkowych z budżetu państwa uwzględniono środki na poziomie **4.984.001,00 zł**, z tego:

- dla Starostwa Powiatowego Wydział Geodezji, Kartografii i Katastru na sfinansowanie operacji: Scalenie gruntów obiektu „KROSIN” obręb Krosin, gmina Połajewo - ogółem **2.284.001,00 zł**,
- dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej - **2.700.000,00 zł**.

Kolejnym źródłem planowanych dochodów są dotacje celowe na podstawie porozumień, a także w formie pomocy finansowej. Wynika to z faktu, iż powiat część swoich zadań od lat wykonuje poprzez współpracę z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, które to przekazują na określone zadania dofinansowanie. Z grupy dofinansowania zadań bieżących na etapie projektu budżetu po stronie dochodów przypisane zostały środki na zadanie w obszarze oświaty, a także na organizację publicznego transportu zbiorowego.

Ponadto w projekcie budżetu na 2024 rok, w związku z podjęciem działań wspólnej z samorządami gminnymi realizacji zadań, zostały przypisane dotacje celowe w formie pomocy finansowej.

Oprócz wieloletniej współpracy w zakresie zadań remontowych, a przede wszystkim inwestycyjnych drogowych, od 2023 roku kolejna współpraca zawiązała się z uwagi na obowiązek świadczenia usług przez powiat, gdyż Starosta jest organizatorem publicznego transportu zbiorowego, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (tj. Dz. U. z 2022r. poz. 3143 ze zm.). Wobec faktu, iż organizator transportu może ubiegać się o dopłatę do ceny usługi w kwocie nie wyższej niż 3,00 zł do 1 wozokilometra przewozu o charakterze użyteczności publicznej do Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, wystąpiono do Wojewody Wielkopolskiego o zabezpieczenie środków na ww. zadanie. Uzyskanie dodatkowych środków warunkowane jest przeznaczeniem środków własnych stanowiących nie mniej niż 10,00% ceny usługi transportowej. Wobec powyższego celem zabezpieczenia środków na zadanie wspólnie z samorządami gminnymi już w 2023 roku porozumiano się o wspólnym sfinansowaniu powyższego udziału. Środki Samorządów stanowią pomoc finansową.

W projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok przyjęto następujące kwoty dotacji:

- **porozumienia z samorządami: - 280.737,00 zł:**
 - **samorząd gminny - 239.400,00 zł:**
 - Miasto i Gmina Trzcianka:

- porozumienie dotyczące partycypowania udziału w kosztach utrzymania Hali widowiskowo-sportowej - **239.400,00 zł**,
- **samorząd powiatowy - 41.337,00 zł:**
 - Powiat Pilski:
 - porozumienie dotyczące organizacji publicznego transportu zbiorowego osób na linii komunikacji użyteczności publicznej przekraczającej granice administracyjne Powiatu Pilskiego oraz Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego (Piła-Czarnków-Piła) - **41.337,00 zł**;
- **pomoc finansowa z gmin na zadania bieżące - 390.000,00 zł:**
 - organizacja transportu publicznego - **360.000,00 zł:**
 - Gmina Czarnków - **45.000,00 zł**,
 - Miasto Czarnków - **45.000,00 zł**,
 - Miasto i Gmina Trzcianka - **45.000,00 zł**,
 - Gmina Lubasz - **45.000,00 zł**,
 - Gmina Połajewo - **45.000,00 zł**,
 - Miasto i Gmina Krzyż Wlkp. - **45.000,00 zł**,
 - Miasto i Gmina Wieleń - **45.000,00 zł**,
 - Gmina Drawsko - **45.000,00 zł**;
 - remont drogi powiatowej nr 1338P na odcinku Wieleń-Mężyk - **30.000,00 zł:**
 - Miasto i Gmina Wieleń - **30.000,00 zł**;
- **pomoc finansowa z gmin na zadania inwestycyjne - 665.000,00 zł:**
 - Miasto i Gmina Krzyż Wlkp.:
 - Rozbudowa drogi powiatowej nr 1323P ul. Wojska Polskiego w Krzyżu Wlkp. - **150.000,00 zł**,
 - Miasto i Gmina Trzcianka:
 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1331P Trzcianka-Biała” - **500.000,00 zł**,
 - Gmina Połajewo:
 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1343P, 1353P i 1846P Młynkowo-Tarnówko” - **15.000,00 zł**.

Dotacje na zadania „oświatowe” przyjęto na podstawie wyliczeń Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego dokonanych w oparciu o uzgodnienia z Młodzieżowym Domem Kultury w Trzciance i samorządem gminnym.

Pomoc finansową przyjęto na podstawie informacji od samorządów gminnych, Wydziałów Starostwa Powiatowego w Czarnkowie: Inwestycji i Zamówień Publicznych, Wydziału Komunikacji.

Należy podkreślić, iż poza dotacjami związanymi z zawartymi porozumieniami z jednostkami samorządu terytorialnego, powiat nie uzyskuje z tego tytułu innych dochodów.

Znaczącą dla budżetu powiatu grupę dochodów stanowią środki. Na 2024 rok w projektowanych kwotach dochodów uwzględniono zarówno wsparcie środkami na zadania bieżące jak i inwestycyjne.

W grupie ww. dochodów zaplanowano środki związane z kontynuacją realizacji projektu dofinansowywanego ze środków zewnętrznych ujętego w Wieloletnich Przedsięwzięciach Finansowych:

- projekt „Grecja 2023-2024” w ramach programu Narodowej Agencji Erasmus Plus - realizacja Zespół Szkół w Trzciance - **133.433,00 zł**.

Wysokość środków z Funduszu Pracy na sfinansowanie kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników Powiatowego Urzędu Pracy pełniących funkcję doradców klienta, przyjęto na podstawie obowiązującej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Wobec powyższego Powiatowy Urząd Pracy w Czarnkowie zaproponował wstępnie kwotę **315.174,00 zł** w oparciu o algorytm środków z Funduszu Pracy na poziomie 2023 roku, stanowiący 14,00%.

W celu prawidłowej realizacji zadań zaplanowano dochód stanowiący dopłatę z środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej do realizacji zadania związanego z organizacją transportu lokalnego, wstępnie przyjęta kwota **2.435.248,47 zł** wynika z wniosku złożonego do Wojewody Wielkopolskiego. Ostateczna kwota będzie znana po przeprowadzeniu procedury i podpisaniu umowy.

Znacznym wsparciem działań inwestycyjnych na 2024 roku będą przyznane środki z Rządowych Funduszy. Łączna kwota opiewa na **19.617.337,77 zł** i dotyczy wsparcia działań inwestycyjnych w obszarze: drogowej infrastruktury technicznej oraz infrastruktury edukacyjnej.

- Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - ogółem na kwotę **17.150.000,00 zł**:
 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1209P ul. Gdańska w miejscowości Czarnków - I etap - **4.000.000,00 zł**,
 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1209P w m. Romanowo Dolne - II etap” - **1.000.000,00 zł**,
 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1209P w m. Romanowo Dolne - I etap” - (Edycja6PGR)- **2.150.000,00 zł**,
 - „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1343P, 1353P i 1846P Młynkowo-Tarnówko” - **5.000.000,00 zł**,
 - „Termomodernizacja budynku głównego szkoły, internatu i sali gimnastycznej oraz zagospodarowanie terenu przy Zespole Szkół w Trzciance” - **5.000.000,00 zł**;
- Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - ogółem kwota **2.467.337,77 zł**, z tego:
 - „Przebudowa drogi powiatowej nr 1325P na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 178 do miejscowości Radosiew” - **2.339.909,12 zł**,
 - „Poprawa bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych w km 3+082 w m. Biała” - **36.585,46 zł**,
 - „Poprawa bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych w km 4+378 w m. Gębice” - **54.078,85 zł**,
 - „Poprawa bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych w km 2+878 w m. Krzyż Wielkopolski” - **36.764,34 zł**.

Ostatni rodzaj dochodów stanowi bardzo różnorodna grupa tzw. dochodów własnych powiatu, która ogółem została przyjęta na poziomie **21.494.488,00 zł**. Jest to wyższa kwota dochodu o ponad **630.000,00 zł** w odniesieniu do przewidywanego wykonania w kontekście planu

z 26 października 2023 roku. Wysokość dochodów z ww. tytułu ujętą w projekcie budżetu na 2024 rok przyjęto głównie według kalkulacji własnej wydziałów, a także jednostek organizacyjnych powiatu merytorycznie odpowiedzialnych za nadzór nad prawidłową realizacją przypisanych zadań, często w oparciu o aktualnie obowiązujące stawki. Pomimo, iż zakres tych zadań pozostaje na tym samym poziomie, to jednak wysokości kwot uwarunkowane są od czynników i wskaźników branych pod uwagę przy ich kalkulowaniu. Sytuacja głównie w obszarze „rodzina” jest bardzo dynamiczna, wobec czego w trakcie roku wymaga wielokrotnego urealniania planu strony dochodowej, co z kolei przekłada się na wydatki. Efektem dużej rotacji dzieci (część z nich opuszcza placówki wracając do rodzin naturalnych, rodzin zastępczych lub rodzin adopcyjnych) są liczne zmiany. Koszty opłat powiatów, z których pochodzą dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych sklasyfikowane zostały w paragrafie **0830** przy **rozdziałach** odpowiednio **85508 i 85510** w planie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance w oparciu o aktualny stan liczby dzieci. Do kalkulacji przyjęto:

- rodziny zastępcze - obowiązujące stawki,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze - obowiązujący koszt utrzymania dziecka w placówce (2 m-ce) oraz nowe stawki wyliczone według aktualnego kosztu utrzymania (10 m-cy).

W grupie dochodów własnych uwzględniono częściowo te dochody, jakie przewidują w trakcie roku odprowadzić do budżetu powiatowe jednostki. Dotyczy to przede wszystkim:

- jednostek oświatowych (za wyjątkiem: Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Czarnkowie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Krzyżu Wlkp.),
- jednostek pozostałych: Domu Pomocy Społecznej w Trzciance, Gębicach i w Wieleniu, Powiatowego Urzędu Pracy, Zarządu Dróg Powiatowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie a także Starostwa Powiatowego.

Zarząd Powiatu od lat przyjmuje niezmiennie stanowisko w powyższej sprawie. Przyjęte środki są jednak tylko wartościami szacunkowymi, które wielokrotnie będą poddawane analizom. Wysokość planowanych dochodów będzie urealniana w miarę potrzeb i pojawiania się nowych możliwości pozyskiwania źródeł finansowania wydatków.

Wzorem poprzednich lat w **dziale 758, rozdział 75814, § 0970** zostały wyodrębnione dochody jednostek jakie planują w trakcie roku pozyskać z tytułu odliczenia naliczonego podatku od towarów i usług VAT. Wstępnie na 2024 rok przyjęto kwotę **36.342,00 zł**. Działanie to ma na celu zachowanie przejrzystości budżetu w kontekście możliwości powiatu na odzyskiwanie dochodów z ww. tytułu po centralizacji VAT. Podobnie z wydatkami z tytułu zapłaty podatku VAT należnego nie zapłaconego przez kontrahenta (pochodzącego z faktur sprzedaży). Kwotę z odpłatności pensjonariuszy domów pomocy społecznej przyjęto według kalkulacji przedłożonej przez poszczególne jednostki, po zaakceptowaniu przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance.

Znaczącym kwotowo dochodem własnym powiatu są opłaty komunikacyjne oraz wyodrębnione opłaty za prawa jazdy i inne druki (**250.000,00 zł**), które zostały wstępnie oszacowane na

zblizonym poziomie jak w latach ubieglych w kwocie **1.650.000,00 zł**. Z uwagi na zmieniajace sie przepisy, weryfikacja poziomu wplywu srodkow bedzie mozliwa po pewnym okresie ich funkcjonowania. Wobec powyzzszego plan ten w trakcie roku bedzie na biezaco monitorowany i aktualizowany. Ponadto, zgodnie z ustawa o dochodach jednostek samorzadu terytorialnego zaplanowano dochod z tytulou 25,00% wplywou planowanych do osiagniecia w 2024 roku ze sprzedazy, oplat z tytulou trwalego zarzadu, uzytkowania, uzytkowania wieczystego, czynszu dzierzawnego i najmu nieruchomosci Skarbu Panstwa. W ramach tej grupy uwzględniono rowniez 5,00% z dochodou jakie planuje sie uzyskac w związku z realizacja zadań z zakresu administracji rzadowej.

W 2024 roku oprócz dochodou biezacych rowniez zaplanowano kolejne dochody majatkowe ze sprzedazy nieruchomosci - dzialka nr 703 polozonej przy ulicy Warsztatowej nr 26 w Krzyzu Wlkp. - (pozostale 9 dzialek) sprzedaz 2023/2024, wplyw srodkou 2024 rok. Wstepnie zgodnie z wycena przyjeta w planie kwote **740.000,00 zł**.

Ponizsze zestawienie zawiera wartosci poszczegolnych dochodou wlasnych obejmujacych swoim zasiegiem ich dosc roznorodna grupe, uwzględnionych w planie na 2024 rok:

- wplywy z opłaty komunikacyjnej oraz za prawa jazdy	1.650.000,00 zł
- wplywy z oplat za trwaly zarzad, uzytkowanie i sluzebnosc	66.638,00 zł
- wplywy z najmu i dzierzawy skladnikou majatkowych Skarbu Panstwa, jednostek samorzadu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansou publicznych oraz innych umou o podobnym charakterze	418.590,00 zł
- wpłaty z tytulou odpłatnego nabycia prawa wlasnosc i prawa uzytkowania wieczystego nieruchomosci	809.281,00 zł
- wplywy z kart wędkarskich	3.000,00 zł
- odpłatnosc pensjonariuszy domou pomocy spolecznej	12.299.047,00 zł
- odsetki od srodkou na rachunku bankowym	52.000,00 zł
- 2,50% dochod z Panstwowego Funduszu Rehabilitacji Osob Niepełnosprawnych	50.000,00 zł
- odpłatnosc gmin za pobyt dzieci w „pieczy zastępczej”	1.682.047,00 zł
- odpłatnosc powiatou za pobyt dzieci w „pieczy zastępczej”	1.111.113,00 zł
- 5,00% z dochodu uzyskiwanego na rzecz budzetu panstwa w związku z realizacja zadań z zakresu administracji rzadowej oraz innych zadań zleconych oraz 25,00% z dochodu z tytulou gospodarowania mieniem Skarbu Panstwa	383.590,00 zł
- wplywy z oplat z tytulou zajęcia pasa oraz oplat rocznych za umieszczenie urzadzen w pasie drogi	731.183,00 zł
- wplywy z oplat i kar pieniężnych z zakresu ochrony srodowiska	125.868,00 zł
- wpłaty za cudzoziemcou	33.000,00 zł
- wplywy z oplat za czynnosci geodezyjne i kartograficzne oraz udzielanie informacji z zasobou powiatowych, a takze opłaty za czynnosci związane z prowadzeniem tych zasobou i uzgadnianiem usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu	600.000,00 zł

- odpłatność za przeglądy techniczne pojazdów	250.000,00 zł
- dochody pozostałe wyżej niewymienione	1.229.131,00 zł

Ostatnia pozycja dotyczy głównie dochodów planowanych przez jednostki organizacyjne, przede wszystkim z zakresu oświaty, głównie z tytułu usług oraz pozostałych dochodów.

Dochody w pełnej szczegółowości przedstawia załącznik nr 1 do projektu uchwały budżetowej na 2024 rok.

II. ANALIZA WYDATKÓW UJĘTYCH W PROJEKCIE UCHWAŁY BUDŻETOWEJ wg działów i rozdziałów ze szczególnym objaśnieniem:

- **wydatków bieżących, w tym dotacji udzielonych z budżetu,**
- **wydatków majątkowych, w tym dotacji udzielonych z budżetu,**
- **przeznaczenia rezerw celowych.**

Wydatki na 2024 rok zostały oszacowane na poziomie **184.850.709,24 zł**, z czego:

- a) planowana kwota wydatków bieżących wynosi **151.251.290,47 zł**,
- b) planowana kwota wydatków majątkowych wynosi **33.599.418,77 zł**.

Do kalkulacji wydatków przyjęto między innymi założenia i wskaźniki wynikające z pism głównych dysponentów budżetu: Ministra Finansów i Wojewody. Założenia wskazane przez Ministra Finansów wynikające z przyjętego projektu ustawy budżetowej państwa na 2024 rok oraz wskazanych w piśmie o wysokościach dochodów z budżetu państwa dla naszego powiatu przedstawiają się następująco:

- średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, z wyłączeniem osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe - 106,60% oraz dodatkowy wzrost funduszu wynagrodzeń o 5,70%,
- średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń nauczycieli o 12,30%,
- prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w wysokości 106,60%,
- płaca minimalna od 1 stycznia 2024 roku - 4.242,00 zł,
- płaca minimalna od 1 lipca - 4.300,00 zł.

Wszelkie wskazówki przekazane przez Wojewodę co do priorytetów zadaniowych zostały uwzględnione.

Pozostałe wydatki zostały skalkulowane na miarę posiadanych środków. Niestety planowane wydatki jednostek oświatowych jak i domów pomocy społecznej nie zostały ujęte na wnioskowanym poziomie, co zaznaczono w opisie poszczególnych obszarów budżetu. Częściowo na zadania te wyodrębnione zostały rezerwy celowe, jednak i te nie zabezpieczają pełnych potrzeb.

W przypadku domów pomocy społecznej pozytywny wpływ może odnieść uwzględnianie w trakcie roku wzrostu dochodów po opublikowaniu wysokości kosztów utrzymania pensjonariuszy na 2024 rok. Wysokość wpływów z tytułu finansowania kosztów na pensjonariuszy na nowych zasadach porównywalna jest do tych określonych na starych zasadach.

Najwyższą pozycję wydatków bieżących stanowią wynagrodzenia i pochodne od nich naliczane. Ogółem zaplanowana na to zagadnienie kwota wynosi **85.338.917,00 zł**, w tym na wynagrodzenia i pochodne z tytułu realizacji projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych na 2024 rok przypada kwota **6.020,00 zł**. Zarząd Powiatu po raz kolejny stanął przed dylematem jaki poziom wzrostu płac zaproponować dla administracji i obsługi wobec faktu rosnących cen i kosztów utrzymania. Dodatkowo następuje spłaszczanie wysokości płac na różnych stanowiskach pracy, często obciążonych wysoką odpowiedzialnością za wykonywane zadania. Ostatecznie przyjęto waloryzację płac wynagrodzenia zasadniczego według poziomu wzrostu minimalnego wynagrodzenia z uwzględnieniem okresów waloryzacja płac tj. od 1 stycznia 2024 roku przyjęto wzrost o **642,00 zł**, a od 1 lipca 2024 roku o kolejne **58,00 zł**.

Z uwagi na fakt niedoszacowania wydatków w niektórych obszarach budżetu, szczególnie ta sfera będzie wymagała dodatkowego sfinansowania.

Zestawienie wydatków zaplanowanych po uwzględnieniu waloryzacji płac (do poziomu przyznanych środków) w projekcie budżetu na 2024 rok w zakresie wynagrodzeń i pochodnych od nich naliczonych w poszczególnych działach i rozdziałach przedstawia się następująco:

Dział	Rozdział	Nazwa	Kwota
020		Leśnictwo	30.000,00 zł
	02002	Nadzór nad gospodarką leśną	30.000,00 zł
700		Gospodarka mieszkaniowa	318.560,00 zł
	70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	318.560,00 zł
710		Działalność usługowa	833.154,00 zł
	71015	Nadzór budowlany	833.154,00 zł
750		Administracja publiczna	15 132 713,00 zł
	75011	Urzędy wojewódzkie	256.073,00 zł
	75020	Starostwa powiatowe	14.874.640,00 zł
	75075	Promocja jednostek samorządu terytorialnego	2.000,00 zł
752		Obrona narodowa	89.000,00 zł
	75224	Kwalifikacja wojskowa.	89.000,00 zł
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	9.678.704,00 zł
	75411	Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	9.678.704,00 zł
801		Oświata i wychowanie	32.781.068,00 zł
	80102	Szkoły podstawowe specjalne	3.330.760,00 zł
	80107	Świetlice szkolne	214.383,00 zł
	80115	Technika	13.594.761,00 zł
	80116	Szkoły policealne	72.226,00 zł
	80117	Branżowe szkoły I i II stopnia	4.742.337,00 zł
	80120	Licea ogólnokształcące	7.427.603,00 zł
	80121	Licea ogólnokształcące specjalne	404.668,00 zł
	80134	Szkoły zawodowe specjalne	1.187.590,00 zł

Dział	Rozdział	Nazwa	Kwota
	80140	Placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego	1.311.008,00 zł
	80148	Stołówki szkolne i przedszkolne	64.680,00 zł
	80151	Kwalifikacyjne kursy zawodowe	189.680,00 zł
	80152	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach, klasach dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w szkołach innego typu, liceach ogólnokształcących, technikach, szkołach policealnych, branżowych szkołach I i II stopnia i klasach dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia oraz szkołach artystycznych	213.144,00 zł
	80195	Pozostała działalność	28.228,00 zł
852		Pomoc społeczna	14.209.606,00 zł
	85202	Domy pomocy społecznej	12.796.310,00 zł
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	18.000,00 zł
	85218	Powiatowe centra pomocy rodzinie	1.395.296,00 zł
853		Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3.742.244,00 zł
	85333	Powiatowe urzędy pracy	3.742.244,00 zł
854		Edukacyjna opieka wychowawcza	7.395.611,00 zł
	85406	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne	2.129.839,00 zł
	85407	Placówki wychowania pozaszkolnego	636.599,00 zł
	85410	Internaty i bursy szkolne	772.738,00 zł
	85421	Młodzieżowe ośrodki socjoterapii	3.342.079,00 zł
	85495	Pozostała działalność	514.356,00 zł
855		Rodzina	1.125.257,00 zł
	85508	Rodziny zastępcze	1.125.257,00 zł
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3.000,00 zł
	92195	Pozostała działalność	3.000,00 zł
Razem:			85.338.917,00 zł

Z uwagi na ograniczone środki, na etapie tworzenia budżetu na 2024 rok w planach nielicznych jednostek znalazły się kwoty na remonty, dotyczą one jednak bieżących napraw i konserwacji. Znaczne środki wystąpiły głównie ze względu na specyfikę wykonywanych zadań w wydatkach w **dziale 600, rozdział 60014** przypisanych Zarządowi Dróg Powiatowych.

W projekcie budżetu zabezpieczono także środki na wydatki majątkowe wynikające z wykazu przedsięwzięć ujętych w projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej na 2024 rok.

W wydatkach priorytetowo uwzględniono realizację zadań, na które uzyskano promesy potwierdzające dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, a także zadań drogowych, na które zaplanowano dofinansowanie z samorządów gminnych. Szczegółowo planowane zadania inwestycyjne i zakupy inwestycyjne wskazano przy opisie poszczególnych rozdziałów oraz określono wraz z ich źródłami finansowania w projekcie załącznika nr 4 do uchwały Rady o wydatkach majątkowych.

W zaproponowanym przez Zarząd Powiatu projekcie znaczne środki przypisane są w formie dotacji udzielonych z budżetu. Szczegółowy ich opis znajduje się w odpowiednim dziale i rozdziale klasyfikacji budżetowej, a także wyodrębnionym załączniku nr 7 do projektu uchwały budżetowej. Tytułem podsumowania należy wskazać, iż ogólna wysokość dotacji na 2024 rok to **26.423.116,00 zł**, z tego:

- wsparcie zadań bieżących - **22.008.990,00 zł**,
- dotacje na cele inwestycyjne - **4.414.126,00 zł**.

W celu przejrzystości zagadnienia realizacji wpływów z opłat i kar wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska oraz finansowanych nimi wydatków w projekcie uchwały budżetowej od lat wyodrębniony jest załącznik nr 8. Dochody planowane do uzyskania w 2024 roku z tego tytułu oszacowano na poziomie **125.868,00 zł**. Zgodnie z przyjętą zasadą wysokość wydatków jest równa planowanym dochodom, które po rozliczeniu 2023 roku zwiększone zostaną o niewykorzystane, a uzyskane w poprzednim roku środki.

Podobna zasada rozliczania dochodów z roku poprzedniego i wykorzystania na wydatki nie wydanych w poprzedzającym dany rok budżetowy środków obowiązuje w związku z pobieraniem opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne na podstawie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne. Wpływy te mogą być wydatkowane na prace geodezyjne i kartograficzne określone w katalogu ustawowych zadań. Projekt planu dochodów i wydatków z ww. tytułu opiewający na kwotę **600.000,00 zł** stanowi załącznik nr 9. Ww. kwota zostanie powiększona po rozliczeniu realizacji zadania w roku bieżącym.

Powiązany załącznikiem z wydatkami majątkowymi jest załącznik nr 10 do uchwały budżetowej, wskazujący na znacząco wysokie w 2024 rok dodatkowe źródło ich finansowania. Wyodrębnienie powyższego załącznika jest wymogiem ustawowym i określa poziom pozyskania wsparcia z środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 - Rządowego Funduszu Polski Ład i przeznaczenia ich na konkretne inwestycje. Zaplanowana kwota z ww. tytułu łącznie wynosi **17.150.000,00 zł**.

Planowana na 2024 rok realizacja wydatków w poszczególnych działach i rozdziałach została przedstawiona w dalszej części niniejszego uzasadnienia. Wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej przedstawia załącznik nr 2 do projektu uchwały budżetowej na 2024 rok.

Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo - 2.354.001,00 zł

Rozdział 01005 - Prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa - 2.294.001,00 zł

Wydatki zaplanowane w tym rozdziale to zadania z zakresu administracji rządowej finansowane z dotacji z budżetu państwa oraz ze środków unijnych.

Na wydatki bieżące przyznano środki w kwocie **10.000,00 zł**, które planuje się przeznaczyć na sfinansowanie prac geodezyjno-urzędniowych na potrzeby rolnictwa, polegających na przeprowadzeniu podziału wznowienia granic nieruchomości z koniecznością lub bez konieczności dokonania rozgraniczenia, celem nieodpłatnego przekazania na własność gruntów pod budynkami lub działek użytkowanych dożywno.

Kolejne zadania to wydatek inwestycyjny „Scalanie gruntów wsi Krosin” na który zgodnie z decyzją Wojewody Wielkopolskiego przypisano dotację celową w łącznej kwocie **2.284.001,00 zł**. Na zadania zgodnie z zawartymi umowami pozyskamy środki unijne w ramach „Wsparcia na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. W ramach ww. umowy kwota przyznana winna być o **3.628.466,18 zł** wyższa.

Rozdział 01009 - Spółki wodne - 60.000,00 zł

Kwota ta została zabezpieczona na dotacje dla spółek wodnych z terenu powiatu na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnej. Finansowanie tego zadania jest uwzględnione w ramach środków własnych powiatu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami zadanie to nie może być zabezpieczone z wpływów uzyskanych w związku z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska.

Dział 020 - Leśnictwo - 302.930,00 zł

Rozdział 02002 - Nadzór nad gospodarką leśną - 302.930,00 zł

Kwota zaplanowana w planie na wydatki Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Czarnkowie pochodzi głównie z wpływów uzyskanych w związku z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska, wspartych środkami własnymi powiatu. Środki w tym rozdziale na poziomie **298.930,00 zł** przeznacza się na:

- nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa - zgodnie z podpisanymi porozumieniami z Nadleśnictwami: Potrzebowice, Sarbia, Krucz, Krzyż Wlkp. - (powierzchnia lasów objętych nadzorem wg stanu na 5 października 2023 roku wynosi 5531ha przy zastosowaniu stawki 30,00 zł/ha) - **165.930,00 zł**,
- zlecenie osobie fizycznej ww. zadania w związku z wypowiedzeniem nadzoru przez Nadleśnictwo Trzcianka - **30.000,00 zł**,
- wykonanie dokumentacji urzędniowej dla lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa (przyjęto 1300ha przy stawce 70,00 zł/ha) - **91.000,00 zł**,
- prognoza oddziaływania na środowisko dla ww. dokumentacji - **9.000,00 zł**,
- zakup znaczników oraz innych urządzeń do cechowania drewna - **3.000,00 zł**.

Ponadto w rozdziale tym zaplanowano kwotę **4.000,00 zł** na realizację zadań z zakresu Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej - Wydział Geodezji, Kartografii Katastru Starostwa Powiatowego w Czarnkowie w związku z przeklasyfikowaniem gruntów rolnych na leśne.

Dział 600 -Transport i łączność - 25.660.903,24 zł

Rozdział 60002 - Infrastruktura kolejowa - 109.331,00 zł

W związku z wstępną deklaracją Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego o przystąpieniu do wieloletniego przedsięwzięcia „Rewitalizacja kolejowego ciągu komunikacyjnego na liniach

kolejowych nr 390/236 Czarnków - Rogoźno - Wągrowiec” zaplanowano zgodnie z wytycznymi Samorządu Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu ww. kwotę środków własnych jako datację celową na podstawie porozumień.

Rozdział 60004 - Lokalny transport zbiorowy - 2.993.248,47 zł

W panie Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w Czarnkowie zaplanowano środki tytułem dofinansowania ceny usługi transportowej w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Wkład własny organizatora transportu publicznego zabezpieczono z źródeł:

- dotacje jako pomoc finansowa dla powiatu z gmin Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego - **360.000,00 zł**,
- dotacja z Powiatu Pileckiego - **41.337,00 zł**,
- środki własne - **156.663,00 zł**.

Z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na podstawie złożonego wniosku zaplanowano kwotę **2.435.248,47 zł**.

Plan w ww. zakresie będzie aktualizowany na bieżąco i pod potrzeby.

Rozdział 60014 - Drogi publiczne powiatowe - 22.556.323,77 zł

Środki własne powiatu na poziomie **3.906.032,00 zł** w ww. rozdziale przeznacza się na realizację zadań przypisanych Zarządowi Dróg Powiatowych związanych z utrzymaniem oraz remontami dróg powiatowych. Na zadania te przypisano również planowane do uzyskania w trakcie roku dochody z tytułu opłat za zajęcie pasa oraz umieszczania urządzeń w pasie drogowym. Wysoką pozycję **2.575.000,00 zł** stanowią planowane środki na remonty dróg, chodników, przepustów. W ramach wydatków remontowych od lat wspólnie z Samorządem Wielenia finansowany jest remont drogi powiatowej nr 1338P na odcinku Wieleń-Mężyk. Na ten cel zaplanowano pomoc finansową w kwocie **30.000,00 zł**. Ostatecznie kwota na wydatki remontowe zostanie rozdysponowana na poszczególne zadania po zaakceptowaniu propozycji przedłożonej przez Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych przez Zarząd Powiatu oraz właściwą merytorycznie komisję Rady Powiatu.

Pozostałe środki w paragrafie remontowym w wysokości **79.511,00 zł** przewidziane są na bieżące naprawy samochodów i sprzętu.

Z kolei na wydatki majątkowe w niniejszym rozdziale przewidziano ogółem kwotę **18.650.291,77 zł**. Powiat współpracuje od lat przy realizacji zadań drogowych, chodnikowych z samorządami gminnymi, co ma odzwierciedlenie po stronie dochodowej budżetu jako dofinansowanie ich poprzez pomoc finansową. Ponadto zgodnie z zawartymi umowami uwzględniono środki z rządowych funduszy. Wobec powyższego oprócz środków własnych na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych zaplanowano środki:

- od samorządów gminnych - **665.000,00 zł**,
- Rządowego Funduszu Polski Ład - **12.150.000,00 zł**,
- Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg - **2.467.337,77 zł**.

Źródła sfinansowania poszczególnych zadań zostały wskazane w załączniku nr 4 do projektu uchwały budżetowej na 2024 rok.

Przewidziane do realizacji zadania oraz ich zakres, a także globalne kwoty przywołano poniżej.

Zadania inwestycyjne -

- „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1209P ul. Gdańska w miejscowości Czarnków - I etap” - **4.420.000,00 zł**,
- „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1209P w m. Romanowo Dolne - I etap” - **2.354.305,00 zł**,
- „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1209P w m. Romanowo Dolne - II etap” - **1.105.000,00 zł**,
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1322P od DW nr 123 do m. Dębogóra” - **150.000,00 zł**,
- „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1323P ul. Wojska Polskiego w Krzyżu Wlkp.” - **226.200,00 zł**,
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1325P na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 178 do miejscowości Radosiew” - **2.924.909,12 zł**,
- „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1331P Trzcianka-Biała” - **1.000.000,00 zł**,
- „Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1332P w m Radolinek” - **50.000,00 zł**,
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1341P Gębice-Wyszyny - III etap” - **700.000,00 zł**,
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1342P w m. Gębice - Budowa chodnika” - **100.000,00 zł**,
- „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1343P, 1353P i 1846P Młynkowo-Tarnówko” - **5.352.009,00 zł**,
- „Przebudowa skrzyżowania dróg powiatowych 1347P i 1346P wraz z budową chodnika przy drodze powiatowej 1346P w miejscowości Sławno” - **50.000,00 zł**,
- „Przebudowa drogi - Budowa chodnika przy drodze powiatowej 1340P w miejscowości Krucz” - **30.000,00 zł**,
- „Poprawa bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych w km 3+082 w m. Biała” - **47.385,46 zł**,
- „Poprawa bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych w km 4+378 w m. Gębice” - **93.918,85 zł**,
- „Poprawa bezpieczeństwa na przejściu dla pieszych w km 2+878 w m. Krzyż Wielkopolski” - **46.564,34 zł**.

Rozdział 60095 - Pozostała działalność - 2.000,00 zł

Zaplanowano środki dla Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Czarnkowie z przeznaczeniem na realizację zadań w zakresie rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24m tj. wydawania spersonalizowanych dokumentów rejestracyjnych.

Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa - 2.839.100,00 zł

Rozdział 70005 - Gospodarka gruntami i nieruchomościami - 2.351.100,00 zł

Na realizację wydatków w tym rozdziale przyznano w ramach dotacji od Wojewody kwotę **333.450,00 zł**.

Zgodnie z wyjaśnieniem załączonym w piśmie Wojewody, środki zostaną wykorzystane na:

- Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Mienia Powiatu Starostwa Powiatowego w Czarnkowie:
 - utrzymanie nieruchomości Skarbu Państwa (obręb Lubasz - Gmina Lubasz, obręb Chełst - Gmina Drawsko, obręb Połajewo - Gmina Połajewo) - **10.300,00 zł**,
 - regulowanie stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa - **500,00 zł**,

- sporządzanie operatów szacunkowych w celu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności - **1.000,00 zł**,
- sporządzanie operatów szacunkowych niezbędnych do aktualizacji opłat za trwały zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości, a także w postępowaniach administracyjnych dotyczących zwrotów nieruchomości, wywłaszczeń i odszkodowań za ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości i udzielania zezwoleń na czasowe zajęcie nieruchomości - **11.700,00 zł**,
- sporządzanie operatów szacunkowych do wydania decyzji ustalającej wysokość odszkodowania za nieruchomości przejmowane pod budowę dróg publicznych - **14.000,00 zł**,
- sporządzanie operatów szacunkowych w celu sprzedaży, zamiany, darowizny, ustalenia wartości nieruchomości - **4.500,00 zł**,
- koszty związane ze sprzedażą nieruchomości - **3.000,00 zł**;
- Stanowisko ds. Kadr Starostwo Powiatowe w Czarnkowie:
 - wynagrodzenia pracowników realizujących zadania zlecone - **288.450,00 zł**.

Pozostała kwota przewidziana w planie Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Mienia Powiatu Starostwa Powiatowego w Czarnkowie pochodzi z środków własnych i ogółem wynosi **2.017.650,00 zł**.

Środki pochodzą między innymi z dochodów uzyskanych z gospodarowania majątkiem. Głównymi wydatkami są te związane z utrzymaniem oraz gospodarowaniem przejętymi na stan mienia powiatowego budynkami oraz innymi środkami trwałymi będącymi w zasobach powiatu, między innymi związane z rozliczaniem kosztów ich utrzymania (energii elektrycznej i gazu, ogrzewania itd.), a także: lokali mieszkalnych, Powiatowego Centrum Rolniczego w Czarnkowie, lokalu mieszkalnego i pomieszczenia po zlikwidowanym Ośrodku Dziecka i Rodziny w Krzyżu Wlkp. łączna kwota zabezpieczona w planie Wydziału na ww. cele opieka na **233.410,00 zł**, w tym **5.500,00 zł** na bieżące naprawy i konserwację sprzętu.

W wydatkach uwzględniono także koszt opłaty za użytkowanie wieczyste w wysokości **2.910,00 zł** za nieruchomość położoną w obrębie miejscowości Romanowo Dolne, gmina Czarnków (przy Zarządzie Dróg Powiatowych w Czarnkowie). Zaplanowano również koszty związane z opłatą planistyczną za nieruchomości położone w Krzyżu Wlkp. na poziomie **300.000,00 zł**. Najwyższą planowaną pozycję wydatków w ogółem kwocie **1.440.000,00 zł** stanowią koszty i odszkodowania na rzecz osób fizycznych i osób prawnych. Wydatki te będą związane z wypłatą odszkodowań za przejęte nieruchomości, na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tj. Dz. U. z 2022r., poz.176 ze zm.), na rzecz Powiatu Czarnkowsko-Trzecieckiego w związku z rozbudową dróg powiatowych.

Rozdział 70095 - Pozostała działalność - 488.000,00 zł

Środki własne powiatu przewidziano na sfinansowanie kosztów ochrony ubezpieczeniowej majątku powiatu, w tym także przekazanego w trwały zarząd jednostkom organizacyjnym powiatu w kwocie **160.000,00 zł**. Z uwagi na poszukiwanie najtańszego rozwiązania skorzystano z usług firmy ubezpieczeniowej, która wynegocjowała warunki ubezpieczenia dla całego majątku powiatu, stąd decyzja o wyodrębnieniu tych wydatków. Pozostałe zaplanowane

wydatki na poziomie **328.000,00 zł** dotyczą sfinansowania kosztów bieżących za pomieszczenia zajmowane przez Urząd Gminy Czarnków, Centrum Usług Społecznych, Urząd Miasta Czarnków (Powiatowy Urząd Pracy), „Forum Gospodarcze Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego”, „Geoteam”. W ww. kwocie przewidziano **11.500,00 zł** na bieżące naprawy i konserwację sprzętu. Wydatki finansowane będą częściowo z dochodów uzyskanych na podstawie rozliczenia kosztów ich funkcjonowania.

Dział 710 - Działalność usługowa - 1.706.500,00 zł

Rozdział 71012 - Zadania z zakresu geodezji i kartografii - 756.500,00 zł

Środki z budżetu państwa w kwocie **156.500,00 zł** zaplanowano na zadania:

- Wydziału Geodezji, Kartografii i Katastru Starostwa Powiatowego w Czarnkowie na kontynuację prac modernizacji szczegółowej osnowy wysokościowej na obszarze całego powiatu w celu wdrożenia nowego układu odniesienia wysokości - **150.500,00 zł**,
- Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Mienia Powiatu Starostwa Powiatowego w Czarnkowie na regulowanie stanu prawnego, koszty podziałów geodezyjnych, porządkowanie części opisowej i kartograficznej nieruchomości Skarbu Państwa - **6.000,00 zł**.

Z kolei z dochodów własnych kwotę **600.000,00 zł** zaplanowano wydatki Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, ale w znacznym stopniu na wsparcie finansowe (wkład własny) działania wymienionego wyżej, na które uzyskamy dotację z budżetu państwa. Do podstawowych wydatków z zakresu bieżącej działalności należą: zakupy materiałów i wyposażenia na potrzeby Ośrodka, szkolenia pracowników, utrzymanie łącza internetowego do przesyłania danych pomiędzy Ośrodkiem w Czarnkowie i Trzciance. Wyodrębniono również kwotę **15.000,00 zł** na cele remontowe, czyli bieżącą naprawę i konserwację sprzętu i urządzeń. Natomiast jako typowo działania geodezyjne zaplanowano: pomiary kontrolne, aktualizację systemu GEO-INFO, konwersję baz danych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, skanowanie dokumentów zasobu wraz z nadawaniem im georeferencji w bazie, przetwarzanie mapy zasadniczej do postaci wektorowej, pomiar i stabilizacja nowych punktów szczegółowej osnowy wysokościowej.

Rozdział 71015 - Nadzór budowlany - 950.000,00 zł

Przyznano środki z dotacji z budżetu państwa na bieżącą działalność Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Czarnkowie, które zostały określone na wyższym poziomie jak w roku 2023. W ramach wydatków kwota **642,00 zł** uwzględniona w paragrafie remontowym przeznaczona zostanie na bieżące naprawy.

Dział 750 - Administracja publiczna - 20.008.653,00 zł

Rozdział 75011 - Urzędy wojewódzkie - 261.133,00 zł

Przyznana powiatowi dotacja celowa na obsługę zadań z zakresu administracji rządowej przeznaczona zostanie na opłacenie wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń pracowników wykonujących zadania z zakresu prowadzenia i udostępniania zasobu geodezyjnego i kartograficznego przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

w Czarnkowie. Kwota ta nie zabezpiecza w pełni realizacji zadania. Wobec powyższego pozostałe wydatki ujmowane są w **dziale 750, rozdział 75020**.

Rozdział 75019 - Rady powiatów - 621.440,00 zł

W rozdziale tym planowane są diety i ryczałty dla 18 radnych, a także koszty obsługi posiedzeń komisji i sesji, delegacje i szkolenia dla radnych jak również koszty związane z dostępem do sieci internet. W projekcie przyjęto wysokość diet radnych w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa.

Rozdział 75020 - Starostwa powiatowe - 17.425.500,00 zł

Zgodnie z nowymi wytycznymi Ministra Finansów w zakresie klasyfikowania wydatków na potrzeby funkcjonowania Systemu Monitorowania Usług Publicznych zaplanowano wydatki związane z kosztami utrzymania stanowisk pracy (zatrudnienia pracowników, zapewnienia im odpowiedniego miejsca i wyposażenia w podstawowe narzędzia i materiały potrzebne do pracy) Starostwa Powiatowego w Czarnkowie jak i Delegatury w Trzciance, a także Zarządu Dróg Powiatowych w Czarnkowie wraz z Obwodami Drogowymi. Środki przypisano jak poniżej:

- Starostwo Powiatowe w Czarnkowie i Delegatura w Trzciance - **14.219.308,00 zł**;
- Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie - **3.206.192,00 zł**.

W obu jednostkach w ramach ww. kwot przewidziano środki na bieżące remonty, często dotyczące bieżącej naprawy sprzętu czy też konserwację urządzeń i sprzętu:

- Starostwo Powiatowe - **60.000,00 zł**,
- Zarząd Dróg Powiatowych - **18.393,00 zł**.

Rozdział 75075 - Promocja jednostek samorządu terytorialnego - 100.000,00 zł

W rozdziale tym uwzględniono środki własne powiatu na szeroko pojętą promocję powiatu. Zabezpieczona na ten cel kwota zostanie przeznaczona na następujące zagadnienia:

- organizację i przygotowanie inicjatyw promujących powiat, a także udział w konferencjach, targach, wystawach, imprezach;
- współpracę z mediami lokalnymi i regionalnymi (w tym ogłoszenia i życzenia okolicznościowe), zamieszczanie stron informacyjnych w gazetach lokalnych, utrzymanie strony internetowej powiatu, a także dostosowanie ich funkcjonalności do wymogów dostępności cyfrowej;
- sfinansowanie druku ulotek, plakatów, kalendarzy, podkładów na biurka, wizytówek, zaproszeń oraz różnorodnych materiałów informacyjno-promocyjnych, zakup gadżetów reklamowych oraz nagród.

Rozdział 75095 - Pozostała działalność - 1.600.580,00 zł

Zgodnie z zasadami Systemu Monitorowania Usług Publicznych zaplanowano w niniejszym rozdziale środki na zadania związane z bieżącym funkcjonowaniem oraz realizacją statutowych obowiązków Starostwa Powiatowego, głównie usługi.

W planie Wydziału Komunikacji kwotę **1.065.000,00 zł** na zakup tablic, druków komunikacyjnych (dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, nalepek na szybę, znaków legalizacyjnych, praw jazdy, zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych), koszty opłat za

usuwanie pojazdów z dróg powiatowych. W roku 2024 nastąpią kolejne etapy zmian w przepisach komunikacyjnych, co również wpłynie na poziom wydatków.

W Wydziale Organizacyjno-Ogólnym ogółem przewidziano na zadania kwotę **464.600,00 zł**.

Wyodrębniono między innymi kwotę w wysokości **15.000,00 zł** na opłacenie składek członkowskich na rzecz stowarzyszeń, których członkiem jest Powiat. W związku z licznymi zmianami przepisów przewidziano również w planie środki na poziomie **5.000,00 zł** na wspólne szkolenia (tańsze rozwiązania) administracji naszych jednostek organizacyjnych. Ponadto kwotę **27.500,00 zł** przeznaczono na współpracę w zakresie doradztwa podatkowego w dziedzinie podatku od towarów i usług (VAT) oraz na współpracę i doradztwo w zakresie wypracowania montażu finansowego do spełnienia wskaźników Wieloletniej Prognozy Finansowej. Najwyższe środki na poziomie **355.000,00 zł** przewidziano na usługi między innymi: pocztowe, prawne, kserograficzne, druku, monitoringu obiektów, aktualizacjami oprogramowań, wywozem śmieci, dzierżawami urządzeń, audytem wewnętrznym itd. Zadania wykonywane przez Wydział Komunikacji wymagają często tłumaczenia dokumentów stąd zabezpieczono w planie kwotę **27.000,00 zł**. Na ewentualne drobne naprawy sprzętu wyodrębniono kwotę **4.600,00 zł**. W rozdziale uwzględniono także środki w wysokości **14.000,00 zł** na odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla emerytów.

Wydziałowi Inwestycji i Zamówień Publicznych Starostwa Powiatowego w Czarnkowie przypisano kwotę **31.980,00 zł** na przygotowanie projektu oraz świadczenie usług wspomagających realizację projektu w ramach naboru: Cyberbezpieczny Samorząd, FERC 2021-2027 - Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy.

Ponadto ujęto środki w wysokości **39.000,00 zł** dla Wydziału Zdrowia i Współpracy Społecznej na realizację zadań powiatu wynikających z ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, opłaty za oprogramowanie do obsługi zadań związanych z przeprowadzeniem otwartego konkursu dla organizacji pozarządowych, a także opłaty członkowskie w stowarzyszeniach działających na rzecz promocji i rozwoju turystyki.

Dział 752 - Obrona narodowa - 128.800,00 zł

Rozdział 75212 - Pozostałe wydatki obronne - 3.800,00 zł

Dotację z budżetu państwa przyznano na przeprowadzenie szkolenia obronnego.

Rozdział 75224 - Kwalifikacja wojskowa - 125.000,00 zł

Na wydatki związane z przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej na terenie powiatu przyznana została dotacja celowa z budżetu państwa ze wskazaniem na:

- zorganizowanie i przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej - **57.000,00 zł**,
- wynagrodzenia osób wchodzących w skład powiatowych komisji lekarskich oraz ekspertyzy w zakresie stanu zdrowia poborowych - **68.000,00 zł**.

Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa - 13.333.500,00 zł

Rozdział 75405 - Komendy powiatowe Policji - 35.000,00 zł

Zgodnie z wcześniejszymi uzgodnieniami między samorządami naszego powiatu uwzględniono w budżecie dotację na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na:

- „Dofinansowanie zakupu samochodu dla Komendy Powiatowej Policji w Czarnkowie”.

Rozdział 75411 - Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej - 13.284.500,00 zł

Środki z dotacji z budżetu państwa w wysokości **10.584.500,00 zł** zaplanowano na bieżące utrzymanie i działalność Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Czarnkowie i w Trzciance. W planie uwzględniono wydatki na bieżące naprawy i remonty w kwocie **71.000,00 zł**.

Ponadto kwotę **2.700.000,00 zł** z środków z budżetu państwa zaplanowano na zadanie inwestycyjne:

- „Rozbudowa budynku JRG w Trzciance - etap III”.

Rozdział 75412 - Ochotnicze straże pożarne - 10.000,00 zł

Środki własne powiatu przewidziano na propagowanie wśród dzieci i młodzieży tematyki bezpieczeństwa przeciwpożarowego, poprzez między innymi organizowanie konkursów plastycznych, a także turniejów wiedzy z tego zakresu. Ponadto częściowe wsparcie finansowe obejmie organizację obchodów dnia strażaka oraz uroczystości „znaczących” rocznic powstania ochotniczych straży pożarnych z terenu powiatu.

Rozdział 75415 - Zadania ratownictwa górskiego i wodnego - 4.000,00 zł

Zaplanowano ze środków własnych powiatu dotację celową dla Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu tytułem dofinansowania zadań z zakresu ratownictwa wodnego, gdzie konieczność zabezpieczenia środków własnych wynika z obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa na obszarach wodnych na terenie naszego powiatu.

Dział 755 - Wymiar sprawiedliwości - 211.068,00 zł

Rozdział 75515 - Nieodpłatna pomoc prawna - 211.068,00 zł

Ww. kwotę pochodzącą z dotacji z budżetu państwa przeznacza się w planie Starostwa Powiatowego na nieodpłatną pomoc prawną. Jest to kwota na poziomie poprzednich lat. W związku z powyższym zawarto stosowne umowy z samorządami gminnymi w Połajewie i Krzyżu Wlkp. oraz Miejskim w Czarnkowie, na podstawie których zostaną udostępnione lokale gminne na potrzeby realizacji ww. zadania. Ze środków dotacyjnych 6,00%, czyli kwotę **12.664,00 zł**, przeznacza się na opłacenie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej punktu w obiektach gminnych na terenie których takie punkty powstaną: Miasto Czarnków - **2.400,00 zł**, Gmina Połajewo i Miasto i Gmina Krzyż Wlkp. - bezpłatnie, a także Starostwo Powiatowe w Czarnkowie - kwota **7.864,00 zł**, oraz za udostępnienie pomieszczenia Młodzieżowego Domu Kultury w Trzciance - kwota **2.400,00 zł**.

Z kolei 3,00% z przyznanej dotacji celowej tj. kwota **6.332,00 zł** zostanie przekazana wyłonionej w otwartym konkursie ofert organizacji pozarządowej na realizację edukacji prawnej.

Pozostałe 91,00% z przyznanej dotacji zostanie przeznaczona na wynagrodzenia adwokatów i radców prawnych udzielających pomocy prawnej, co stanowi kwotę **64.024,00 zł**. W związku z tym, iż 2 punkty mają być powierzone do prowadzenia organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność pożytku publicznego, to na dotacje dla tych struktur wyłonionych

w drodze otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie przewidziano w planie łączną kwotę **128.048,00 zł**.

Dział 757 - Obsługa długu publicznego - 1.360.111,00 zł

Rozdział 75702 - Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego - kredyty i pożyczki - 1.360.111,00 zł

Kwota zabezpieczona na spłatę odsetek obejmuje dotychczasowy dług z tytułu zaciągniętych przez powiat kredytów z lat poprzednich, a także z tytułu emisji obligacji oraz w przypadku uruchomienia kredytu krótkoterminowego w ramach rachunku bieżącego na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu powiatu. Wobec obecnych realiów przyjęto oprocentowanie uśrednione na poziomie 6,50%. Z uwagi na trwające prace w bankowości w zakresie zastąpienia wskaźnika WIBOR wskaźnikiem WIRON trudno na dzień dzisiejszy realnie oszacować koszty. Wobec powyższego sytuacja w tym zakresie na bieżąco będzie monitorowana.

Dział 758 - Różne rozliczenia - 6.362.381,00 zł

Rozdział 75814 - Różne rozliczenia finansowe - 42.842,00 zł

W związku z wprowadzeniem przez ustawodawcę centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług (VAT) zabezpieczono w skali Powiatu środki na ewentualną konieczność zapłaty podatku VAT należnego nie zapłaconego przez kontrahentów, pochodzącego z faktur sprzedaży.

Rozdział 75818 - Rezerwy ogólne i celowe - 6.319.539,00 zł

Wyodrębnia się w projekcie budżetu na 2024 rok rezerwę ogólną w wysokości **230.000,00 zł**. Pozostała kwota **6.089.539,00 zł** stanowi ogólną pulę rezerw celowych na wydatki bieżące na które składają się:

- rezerwa celowa na oświatę (w tym odprawy emerytalne) - **4.106.477,00 zł**,
- rezerwa celowa na odprawy emerytalne w jednostkach pozostałych - **1.143.062,00 zł**,
- rezerwa celowa na pomoc społeczną i rodzinę - **300.000,00 zł**,
- rezerwa celowa na organizacje pozarządowe - **110.000,00 zł**,
- rezerwa celowa na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami - **30.000,00 zł**,
- rezerwa celowa na zarządzanie kryzysowe - **400.000,00 zł**.

Rezerwa ogólna została zabezpieczona zgodnie z wymogami ustawy o finansach publicznych, spełniając wymóg wskazujący, iż jej wysokość nie może być niższa niż 0,10% i nie wyższa niż 1,00% wydatków budżetu. Kwota wyodrębniona na ww. cel stanowi **0,12%** przyszłorocznych wydatków. Docelowo środki z tej rezerwy prawdopodobnie zasilą pulę na sfinansowanie niedoszacowanych dziedzin budżetu.

Najwyższą pozycją wyodrębnioną w rezerwach celowych jest ta związana z wydatkami oświaty. Pomimo wzrostu części oświatowej subwencji ogólnej w porównaniu do bieżącego roku aż o prawie **11.100.000,00 zł** przyznana wstępnie kwota okazała się niewystarczająca. Wobec niedoszacowanych wydatków wyodrębniono rezerwę celową, uwzględniającą środki na ewentualne odprawy emerytalne na poziomie **387.609,00 zł**. Informację o planowanych

odejściach pracowników na emeryturę oraz o nabyciu przez pracowników praw emerytalnych złożyły: Liceum Ogólnokształcące w Czarnkowie, Zespół Szkół w Czarnkowie, Zespół Szkół w Trzciance, Zespół Szkół Technicznych w Trzciance, Zespół Szkół w Krzyżu Wlkp., Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krzyżu Wlkp., Młodzieżowy Dom Kultury w Trzciance (Hala). Źródłem sfinansowania rezerwy oświatowej jest część oświatowa subwencji ogólnej. Według złożonych projektów planów jednostkowych na 2024 rok środki niezbędne na utrzymanie szkół i placówek oświatowych opiewają na łączną kwotę **77.661.029,00 zł**. Oznacza to, iż po uwzględnieniu przeznaczenia pełnej puli rezerwy celowej na zadania oświatowe brakujące środki na **Dział 801, 854**, według wstępnego szacunku wynoszą około **8.000.000,00 zł!** Ostatecznie sytuację tę zweryfikuje Ministerstwo Finansów, kiedy poda kwoty subwencji po uchwaleniu ustawy budżetowej państwa na 2024 rok.

Kolejna rezerwa celowa dotyczy zabezpieczenia środków na przewidywane odprawy emerytalne w jednostkach organizacyjnych. Na ten cel przeznaczono środki własne powiatu. Informację o planowanych odejściach pracowników na emeryturę złożyły: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance, Zarząd Dróg Powiatowych w Czarnkowie, Powiatowy Urząd Pracy w Czarnkowie, Dom Pomocy Społecznej w Wieleniu, Dom Pomocy Społecznej w Trzciance, Dom Pomocy Społecznej w Gębicach oraz Starostwo Powiatowe. W przypadku gdy osoby z uprawnieniami emerytalnymi nie skorzystają z tego przywileju, środki będą mogły wrócić do budżetu i zostaną przeznaczone na niezbilansowane obszary.

Wzorem poprzednich lat w projekcie budżetu przewidziana jest rezerwa celowa na zadania z zakresu szeroko pojętej pomocy społecznej i rodziny. Wyodrębniona kwota będzie stanowić zabezpieczenie ewentualnych zmian wynikających z rotacji dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych, co często powoduje konieczność zwiększania puli środków na ww. cel. Niestety, nie pozwoli to na uzupełnienie brakujących środków w domach pomocy społecznej. Według szacowanych przez jednostki organizacyjne powiatu potrzeb finansowych na 2024 rok, niezbędne środki wstępnie sięgają ponad **3.000.000,00 zł**. Wobec powyższego, po wnikliwej analizie możliwości finansowych, Zarząd Powiatu podjął decyzję o zaangażowaniu na ten cel już na etapie projektu budżetu dodatkowej puli z środków własnych na poziomie około **1.100.000,00 zł**. Oznacza to, iż nadal pozostaje „dziura” budżetowa w tej dziedzinie.

Rezerwa na organizacje pozarządowe jest przeznaczona na realizację zadań w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Założona kwota jest o **30.000,00 zł** wyższa jak w latach wcześniejszych. Tak jak to wielokrotnie jest wskazywane w objaśnieniach do projektu, jej rozdysponowanie poprzez przypisanie do konkretnych rozdziałów będzie możliwe po przeprowadzeniu procedury konkursowej na realizację zadań w oparciu o „Roczny program współpracy Powiatu Czarnkowsko-Trzcianieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok”. Uchwała w niniejszym temacie zostanie zaproponowana Radzie Powiatu do podjęcia na sesji listopadowej.

Szeroki katalog zadań powiatu obejmuje również zakres ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. W związku z powyższym zgodnie z dotychczasową tradycją i na tę okoliczność

stworzono rezerwę celową. Jej przypisanie do konkretnych zadań nastąpi w oparciu o kryteria i zasady określone w stosownej uchwale Rady Powiatu.

Zgodnie z ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym każdy samorząd ma obowiązek wyodrębnienia w budżecie ze środków własnych rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe. Wysokość jej nie może być mniejsza niż 0,50% bieżących wydatków budżetu, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Zarząd Powiatu podjął decyzję o zabezpieczeniu kwoty stanowiącej **0,62%**. Należy dodać, iż na dzień dzisiejszy brak przesłanek formalno-prawnych do planowania wydatków związanych z pomocą obywatelom Ukrainy przebywającym w obiektach naszego powiatu i uczęszczających do naszych szkół w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa. Wobec powyższego może zaistnieć sytuacja kryzysowa konieczności uruchomienia na początku przyszłego roku własnych środków do czasu pozyskania wsparcia z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy.

Dział 801 - Oświata i wychowanie - 53.206.819,00 zł

Zadania powiatowej oświaty realizowane są w **dziale 801** oraz **854**. Zaplanowana strona dochodowa budżetu powiatu składająca się z:

- subwencji oświatowej - **68.257.221,00 zł**,
- planowanych dochodów jednostek oświatowych - **1.215.063,00 zł**,
- dotacji z porozumienia z Gminą Trzcianka w finansowaniu kosztów utrzymania Hali - **239.400,00 zł**;

nie zbilansuje planowanych kosztów związanych z funkcjonowaniem powiatowej oświaty w 2024 roku, gdyż środki niezbędne na ten cel opiewają na **77.661.029,00 zł**.

Wobec powyższego Zarząd Powiatu zaproponował kwoty zabezpieczające wstępnie wydatki szkół i placówek oświatowych na 2024 rok według poniższych wskazówek:

- wydatki jednostek organizacyjnych oświaty na poziomie 80,00% wnioskowanych kwot,
- w budżetach szkół nie zaplanowano kosztów wynagrodzeń związanych z organizacją klas pierwszych od 1 września 2024 roku,
- jednostki dotowane - wysokość dotacji przyjęto według stanu uczniów na dzień 30 września br. uwzględniając wzrost standardu na każdego ucznia/wychowanka o 10,00%,
- pozostałe wydatki Wydziału Edukacji - 100,00%.

Z kolei zaplanowane kwoty na kontynuowane inwestycje pochodzą z środków Rządowego Funduszu Polski Ład przy współudziale środków własnych powiatu.

Sfera oświaty szeroko będzie rozpatrywana i poddawana analizom po potwierdzeniu ostatecznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na 2024 rok.

Finansowanie podstawowej działalności szkół, a także zadań ustawowych ujęto zgodnie z klasyfikacją budżetową w **dziale 801**. Środki na ten cel pochodzą przede wszystkim z części oświatowej subwencji ogólnej. Niektóre jednostki w swoich projektach pokazały dochody jakie w trakcie roku planują pozyskać, wobec czego podwyższono odpowiednio plany ich wydatków. Kwotowo jest to najwyższy dział w projektowanym budżecie powiatu.

Projekty budżetu na 2024 rok nie obejmują niestety zadań remontowych. W paragrafie **4270** zgodnie z klasyfikacją budżetową zabezpieczono tylko nieznaczne środki na bieżące remonty i naprawy sprzętu, zgodnie z poniższym zestawieniem:

Rozdział	Nazwa	Kwota
80115	Technika	30.225,00
	Zespół Szkół Technicznych w Trzciance	15.000,00
	Zespół Szkół w Czarnkowie	12.000,00
	Zespół Szkół w Krzyżu Wlkp.	3.225,00
80117	Branżowe szkoły I i II stopnia	7.650,00
	Zespół Szkół w Czarnkowie	4.800,00
	Zespół Szkół w Krzyżu Wlkp.	2.850,00
80120	Licea ogólnokształcące	14.000,00
	Liceum Ogólnokształcące w Czarnkowie	10.000,00
	Liceum Ogólnokształcące w Trzciance	4.000,00
80140	Placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego	26.400,00
	Zespół Szkół w Czarnkowie	26.400,00
80148	Stołówki szkolne i przedszkolne	400,00
	Zespół Szkół w Czarnkowie	400,00
80151	Kwalifikacyjne kursy zawodowe	2.880,00
	Zespół Szkół w Czarnkowie	2.880,00
Razem:		81.555,00

Planowane wydatki w poszczególnych rozdziałach **działu 801** przedstawiono poniżej.

Rozdział 80102 - Szkoły podstawowe specjalne - 3.776.764,00 zł

W rozdziale tym zaplanowane są środki na realizację wydatków:

- Szkoły Podstawowej Specjalnej funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach - **3.351.268,00 zł**,
- Szkoły Podstawowej funkcjonującej w ramach Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej - **425.496,00 zł**.

Rozdział 80107 - Świetlice szkolne - 233.104,00 zł

Na wydatki bieżące niżej wymienionych szkół, gdzie występują świetlice, przyjęto kwoty:

- Zespół Szkół Specjalnych w Gębicach - **218.549,00 zł**,
- Zespół Szkół w Czarnkowie - **14.555,00 zł**.

Rozdział 80115 - Technika - 19.318.263,00 zł

Planowane wydatki na oświatę pod względem wielkości przeznaczanych środków najwyższy poziom osiągają w ww. rozdziale. W ramach zespołów szkół realizowane są wydatki technikum.

Na wydatki bieżące niżej wymienionych szkół przyjęto:

- Zespół Szkół w Czarnkowie - **5.896.471,00 zł**,
- Zespół Szkół w Trzciance - **2.633.884,00 zł**,
- Zespół Szkół Technicznych w Trzciance - **4.820.797,00 zł**,
- Zespół Szkół w Krzyżu Wlkp. - **2.005.517,00 zł**.

W ww. rozdziale uwzględniono także projekt realizowany przez Zespół Szkół w Trzciance finansowany z środków zewnętrznych:

- „Grecja 2023-2024” w ramach programu Narodowej Agencji Erasmus Plus - realizacja Zespół Szkół w Trzciance - na 2024 rok przewidziana jest kwota **133.433,00 zł**.

Oprócz finansowania działalności szkół zabezpieczono również środki w kwocie ogółem **30.000,00 zł** na refundację dodatków szkoleniowych pracodawcom u których organizowane są praktyki zawodowe uczniów.

Ponadto wyodrębniono środki w wysokości **3.798.161,00 zł** w formie dotacji dla szkół niepublicznych, z czego:

- „Edukacja Lubasz” Spółka z o.o. w Lubasz - **2.449.976,00 zł**,
- Prywatny Zespół Szkół w Czarnkowie - **1.348.185,00 zł**.

Rozdział 80116 - Szkoły policealne - 77.318,00 zł

W rozdziale zaplanowane są środki na wydatki bieżące szkół branżowej I stopnia, funkcjonującej w:

- Zespole Szkół w Czarnkowie - **77.318,00 zł**.

Rozdział 80117 - Branżowe szkoły I i II stopnia - 6.994.674,00 zł

W rozdziale zaplanowane są środki na wydatki bieżące szkół branżowych I stopnia, funkcjonujących w następujących jednostkach:

- Zespole Szkół w Czarnkowie - **2.819.281,00 zł**,
- Zespole Szkół w Trzciance - **1.279.415,00 zł**,
- Zespole Szkół w Krzyżu Wlkp. - **1.233.102,00 zł**,
- Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Białej - **236.225,00 zł**.

Ponadto wyodrębniono środki w wysokości **1.426.651,00 zł**, które przekazane będą w formie dotacji dla szkół niepublicznych:

- „Edukacja Lubasz” Spółka z o.o. w Lubasz - **665.464,00 zł**,
- Prywatny Zespół Szkół w Czarnkowie - **761.187,00 zł**.

Rozdział 80120 - Licea ogólnokształcące - 12.802.231,00 zł

Do ww. typu szkół należą szkoły prowadzone przez powiat, na ich bieżącą działalność zaplanowano kwoty:

- Liceum Ogólnokształcące w Czarnkowie - **4.221.714,00 zł**,
- Liceum Ogólnokształcące w Trzciance - **3.773.912,00 zł**,
- Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych przy Zespole Szkół w Krzyżu Wlkp. - **35.846,00 zł**,
- Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych przy Zespole Szkół w Czarnkowie - **327.715,00 zł**.

W budżecie na 2024 rok w planie Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych Starostwa Powiatowego w Czarnkowie uwzględniono kwotę **200.000,00 zł** na realizację inwestycji w Liceum Ogólnokształcącym w Czarnkowie, finansowanej z środków własnych powiatu:

- „Zagospodarowanie terenu szkoły wraz z budową odwodnienia”.

Ponadto wyodrębniono środki w wysokości **4.243.044,00 zł**, które przekazane będą w formie dotacji dla szkół niepublicznych, z czego:

- „Edukacja Lubasz” Spółka z o.o. w Lubasz - **3.890.901,00 zł**,
- Prywatny Zespół Szkół w Czarnkowie - **352.143,00 zł**.

Rozdział 80121 - Licea ogólnokształcące specjalne - 434.835,00 zł

Planowana realizacja wydatków w ww. kwocie obejmuje zadania realizowane przez Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Białej.

Rozdział 80134 - Szkoły zawodowe specjalne - 1.404.994,00 zł

Planowana realizacja wydatków w zakresie zawodowego szkolnictwa specjalnego:

- Szkoła Przystosobająca do Pracy funkcjonująca w ramach Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach - **1.256.899,00 zł**,
- Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna funkcjonująca w ramach Zespołu Szkół w Czarnkowie - **148.095,00 zł**.

Rozdział 80140 - Placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego - 1.633.608,00 zł

Wydatki zaplanowane w powyższej kwocie przeznaczone są na wydatki Zespołu Szkół w Czarnkowie w związku z przejściem zadań Centrum Kształcenia Zawodowego w Czarnkowie.

Rozdział 80146 - Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli - 162.146,00 zł

Środki przeznacza się na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Rozdział 80148 - Stołówki szkolne i przedszkolne - 181.204,00 zł

Wydatki zaplanowane w rozdziale przeznaczone są na funkcjonowanie stołówki przy Zespole Szkół w Czarnkowie.

Rozdział 80151 - Kwalifikacyjne kursy zawodowe - 328.603,00 zł

Wydatki związane z organizacją i przeprowadzeniem ww. kursów przypisano do Zespołu Szkół w Czarnkowie w związku z przejściem zadań Centrum Kształcenia Zawodowego w Czarnkowie.

Rozdział 80152 - Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach, klasach dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w szkołach innego typu, liceach ogólnokształcących, technikach, szkołach policealnych, branżowych szkołach I i II stopnia i klasach dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia oraz szkołach artystycznych - 215.144,00 zł

Środki na realizację bieżących wydatków dotyczących powyższych zadań przypisane zostały do niżej wymienionych szkół:

- Liceum Ogólnokształcące w Trzciance - **37.386,00 zł**,
- Zespół Szkół w Czarnkowie - **89.972,00 zł**,
- Zespół Szkół w Trzciance - **34.026,00 zł**,
- Zespół Szkół Technicznych w Trzciance - **34.006,00 zł**,
- Zespół Szkół w Krzyżu Wlkp. - **19.754,00 zł**.

Rozdział 80195 - Pozostała działalność - 5.643.931,00 zł

W rozdziale tym ujęte są te zadania, których nie było można przypisać do innych merytorycznie oznaczonych rozdziałów. W grupie tej od lat planowane są środki na szeroki wachlarz zadań

bieżących, głównie uwzględnionych w wydatkach Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego w Czarnkowie. Zadania ujęte w rozdziale to:

- koszty etatu Prezesa Zarządu Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Trzciance oddelegowanego do pełnienia tej funkcji oraz koszty utrzymania pomieszczenia w Szkole Podstawowej Nr 2 im. Wł. Broniewskiego w Trzciance wynajmowanego przez Zarząd Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Trzciance - **15.519,00 zł**,
- koszty zatrudnienia animatorów sportu w ramach programu „Animator Moje Boisko - ORLIK 2012” na Orliku przy Zespole Szkół w Czarnkowie - **24.250,00 zł**,
- odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (emeryci) - **328.870,00 zł**,
- fundusz nagród organu prowadzącego dla wyróżniających się nauczycieli - **40.537,00 zł**,
- pomoc zdrowotna dla nauczycieli - **40.537,00 zł**,
- prace komisji egzaminacyjnych związanych z awansem zawodowym nauczycieli - **5.000,00 zł**,
- aktywność pozaszkolna młodzieży szkół ponadpodstawowych - **7.000,00 zł**,
- inne wydatki bieżące realizowane bezpośrednio przez Wydział Edukacji, a także zadania związane z promocją szkół - **102.218,00 zł**.

Najwyższą pozycję w wydatkach niniejszego rozdziału stanowi wydatek inwestycyjny Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych Starostwa Powiatowego w Czarnkowie finansowany zgodnie z załącznikiem nr 4 do projektu uchwały budżetowej z środków Rządowego Funduszu Polski Ład, przy udziale środków własnych powiatu:

- „Termomodernizacja budynku głównego szkoły, internatu i sali gimnastycznej oraz zagospodarowanie terenu przy Zespole Szkół w Trzciance” - **5.080.000,00 zł**.

Dział 851 - Ochrona zdrowia - 4.462.795,00 zł

Rozdział 85111 - Szpitale ogólne - 4.304.795,00 zł

Środki własne powiatu w planie wydatków Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych Starostwa Powiatowego w Czarnkowie przewidziano na kontynuację przedsięwzięcia inwestycyjnego „Dostosowanie pomieszczeń Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie na potrzeby Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego oraz Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii”.

Rozdział 85153 - Zwalczanie narkomanii - 11.800,00 zł

Zadanie to jest kolejnym, którego realizacja jest możliwa dzięki przeznaczeniu na ten cel środków własnych powiatu. Celem głównym tego działania jest rozpowszechnianie i poszerzanie wiedzy młodzieży na temat uzależnień i niebezpieczeństw jakie stwarzają dla ludzkiego życia. Program ten realizowany jest przede wszystkim poprzez zajęcia warsztatowe prowadzone na terenie szkół.

Rozdział 85195 - Pozostała działalność - 146.200,00 zł

Środki własne powiatu w kwocie **12.200,00 zł** przeznacza się na realizację powiatowych programów promocji zdrowotnej w planie Wydziału Zdrowia i Współpracy Społecznej Starostwa Powiatowego. Głównym celem jest kształtowanie motywacji do zdobywania wiedzy na temat

zdrowego i higienicznego trybu życia oraz usystematyzowanie zdobytej wiedzy i umiejętności na temat zdrowego stylu życia, a także podejmowanie działań na rzecz zdrowia własnego i innych.

W rozdziale ujęto także dofinansowanie dla Samorządu Województwa Wielkopolskiego w kwocie **134.000,00 zł** na zapewnienie utrzymania operatorskiego Systemu EDM umożliwiającego realizację przez Szpital Powiatowy w Trzciance oraz Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie elektronicznej dokumentacji medycznej w tym usług e-dokumentacja i e-rejestracja - Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych Starostwa Powiatowego. System EDM obejmuje nabyte i pozyskane w ramach projektu „Wyposażenie środowisk informatycznych wojewódzkich, powiatowych i miejskich podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające wdrożenie Elektronicznej Dokumentacji Medycznej oraz stworzenie sieci wymiany danych między podmiotami leczniczymi samorządu Województwa”, wszelkie środki trwałe i wartości niematerialne i prawne, uzyskane uprawnienia i uruchomiona transmisja danych, wypracowane procedury i porozumienia tworzące funkcjonalną, techniczną i organizacyjną całość. Okres realizacji przedsięwzięcia obejmuje lata 2024-2028.

Dział 852 - Pomoc społeczna - 22.136.977,00 zł

Rozdział 85202 - Domy pomocy społecznej - 20.444.092,00 zł

W ramach rozdziału zaplanowano wydatki czterech domów pomocy społecznej.

Podstawowymi źródłami finansowania tych jednostek są:

- dotacja z budżetu państwa - **5.863.559,00 zł**,
- wpływy z odpłatności pensjonariuszy domów pomocy społecznej - **12.299.047,00 zł**,
- planowane dochody jakie jednostki spodziewają się wypracować w trakcie roku - **136.537,00 zł**.

Niestety środki te okazały się niewystarczające w celu zabezpieczenia rocznych wydatków jednostek powiatowych. Wobec powyższego Zarząd Powiatu wstępnie podjął decyzję o zabezpieczeniu 85,00% wskazywanych przez jednostki środków na wydatki w 2024 roku. Skutkiem tej decyzji jest zabezpieczenie z środków własnych powiatu na moment tworzenia projektu budżetu łączną sumę **1.088.949,00 zł**.

Planowana kwota wydatków bieżących trzech domów pomocy społecznej, będących jednostkami organizacyjnymi powiatu w sumie opiewa na **17.033.434,00 zł**, z tego:

- Dom Pomocy Społecznej w Trzciance - **7.256.337,00 zł**,
- Dom Pomocy Społecznej w Gębicach - **4.943.852,00 zł**,
- Dom Pomocy Społecznej w Wieleniu - **4.833.245,00 zł**.

W ramach bieżącego utrzymania zaplanowano środki w paragrafie remontowym, głównie na bieżące naprawy i konserwację urządzeń:

- Dom Pomocy Społecznej w Trzciance - **15.000,00 zł**,
- Dom Pomocy Społecznej w Gębicach - **17.500,00 zł**,
- Dom Pomocy Społecznej w Wieleniu - **13.807,00 zł**.

W ramach wydatków bieżących zabezpieczono kwotę **3.354.658,00 zł** w planie Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego, z czego większość pochodzi z dotacji z budżetu państwa. Obszar finansowania domów pomocy społecznej obejmuje także zgodnie z wieloletnią umową wsparcie dotacją celową domu wyłonionego w drodze konkursu na

realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej pod nazwą: Prowadzenie zespołu domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym na 354 miejsc na terenie Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego. Obecna umowa kończy się w 2023 roku, dlatego przygotowywane są procedury do przeprowadzenia konkursu na ww. zadanie. Kwota zabezpieczona na ww. cel przez Wojewodę Wielkopolskiego wynosi **2.354.658,00 zł**.

Podkreślić należy, iż kluczowe w finansowaniu zadań w przyszłym roku będzie potwierdzenie wysokości dotacji z budżetu państwa. Sytuacja domów pomocy może także ulec zmianie w trakcie roku, kiedy zostaną określone nowe stawki na sfinansowanie kosztów za pensjonariusza. Powyższa dziedzina życia powiatowego również będzie wymagała w przyszłym roku bieżących analiz i monitorowania ich sytuacji finansowej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance.

Ponadto w projekcie budżetu powiatu na 2024 rok w planie Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych uwzględniono wydatek majątkowy w kwocie **56.000,00 zł** służący docelowo Domowi Pomocy Społecznej w Wieleniu. Zadanie wieloletnie 2024-2025:

- „Wymiana stolarki okiennej oraz naprawa elementów powierzchni dachowej w budynku Domu Pomocy Społecznej w Wieleniu”

zakwalifikowało się do dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład. W pierwszym roku z środków własnych przewidziana jest między innymi dokumentacja.

Rozdział 85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 18.000,00 zł

Środki własne zaplanowano na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.

Rozdział 85218 - Powiatowe centra pomocy rodzinie - 1.671.309,00 zł

Kolejnym zadaniem finansowanym głównie z dochodów własnych jest działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance. W wydatkach rzeczowych uwzględniono środki pochodzące z 2,50% dochodu, który uzyska powiat z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Środki te wstępnie zaplanowano w wysokości **50.000,00 zł**, zagospodarowane będą przez jednostkę na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej. W ramach wydatków jednostki przewidziano kwotę **9.955,00 zł** na bieżące naprawy i konserwację sprzętu.

Rozdział 85295 - Pozostała działalność - 3.576,00 zł

Dotacja celowa z budżetu państwa przyznana jest dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance tytułem wdrożenia systemu teleinformatycznego do sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego.

Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej - 4.891.407,00 zł

Rozdział 85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych - 385.985,00 zł

Wydatki ujmowane w niniejszym rozdziale dotyczą dofinansowania działających na terenie naszego powiatu warsztatów terapii zajęciowej. To kolejne zadanie, które nakłada na powiat finansowanie z środków własnych. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz

zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wskazuje, iż ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych maksymalne dofinansowanie może wynosić 90,00%. Oznacza to, iż powiat musi dofinansować tę dziedzinę w 10,00%. W powiecie funkcjonują:

- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Trzciance - 30 uczestników,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Wieleniu - 35 uczestników,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Gębicach - 45 uczestników.

Spełniając ustawowy wymóg warsztaty te prowadzone są przez stowarzyszenia, a dofinansowanie na jednego uczestnika rocznie wynosi **3.477,33 zł**, co skutkuje wyodrębnieniem dotacji ogółem na poziomie **382.507,00 zł**, z tego:

- „Caritas” parafii p.w. Św. Jana Chrzciciela w Trzciance - prowadzi Warsztaty w Trzciance i Wieleniu (dotacja dla WTZ w Trzciance **104.320,00 zł**) - kwota **226.027,00 zł**,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Psychiczenie Chorych i Niepełnosprawnych Intellektualnie „EMPATIA” - prowadzi Warsztaty w Gębicach - kwota **156.480,00 zł**.

Ponadto w ramach rozdziału wyodrębniono środki w formie dotacji dla Powiatu Pilskiego w kwocie **3.478,00 zł** tytułem sfinansowania kosztów pokrycia rehabilitacji osoby pochodzącej z naszego powiatu.

Rozdział 85321 - Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności - 45.000,00 zł

Orzeczenia na rzecz mieszkańców Powiatu Czarnkowsko-Trzcianieckiego od lat wydaje zespół utworzony w Powiecie Pilskim, realizując zadanie w imieniu naszego powiatu. Wobec powyższego na finansowanie ww. zadania otrzymuje on dotację z budżetu państwa. Ponadto wzorem poprzednich lat zaplanowano na ten cel dodatkowe środki z budżetu powiatu.

Rozdział 85333 - Powiatowe urzędy pracy - 4.460.422,00 zł

Utrzymanie jednostki należy do zadań własnych powiatu. Głównym źródłem jej finansowania są środki własne oraz dochody, które w trakcie roku budżetowego zostaną wypracowane i odprowadzone przez jednostkę do budżetu powiatu w wysokości **142.300,00 zł**, dodatkowo kwotę z wpłat za cudzoziemców na poziomie **33.000,00 zł**. Wydatki planowane na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, tak jak w latach poprzednich zostały wsparte środkami, które powiat ma szansę uzyskać z Funduszu Pracy. Na dzień tworzenia projektu budżetu na 2024 rok wstępnie przyjęto 14,00% na bazie roku 2023, tj. kwotę **315.174,00 zł**. Środki z Funduszu mogą być przeznaczane na sfinansowanie kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne dla pracowników pełniących funkcje doradców klienta (pośrednicy pracy, doradcy zawodowi). Przeznaczone zostaną na opłacenie wynagrodzenia 5 pracowników (tzw. doradców klienta). Pozostałe wydatki z tego tytułu zgodnie z przepisami winny być zabezpieczone ze środków własnych powiatu. Zgodnie z wnioskiem jednostki przeznaczono na ww. cel środki własne w wysokości **43.520,00 zł** zostaną uzupełnione w trakcie roku.

W związku z trwającymi pracami legislacyjnymi kwota środków z Funduszu Pracy docelowo w przyszłym roku może ulec znaczącemu zwiększeniu.

W ramach wydatków bieżących jednostki przewidziano kwotę **31.150,00 zł** na bieżące remonty w obiekcie, konserwację urządzeń i sprzętu.

Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza - 17.991.821,00 zł

Konstrukcja wydatków poszczególnych jednostek i zadań jest taka jak w **dziale 801**.

Zadania tutaj przyjęte obejmują głównie finansowanie jednostek „pozaszkolnych” stanowiących aparat pomocniczy w działalności szkół, a także pozostałe zadania ujmowane w ww. dziale zgodnie z klasyfikacją budżetową. Oprócz subwencji oświatowej źródłem finansowania tych zadań jest dotacja od Samorządu Trzcianieckiego oraz planowane do wypracowania dochody przez jednostki organizacyjne.

Podobnie jak w przypadku **działu 801** projekty budżetu na 2024 rok nie obejmują niestety zadań remontowych. W paragrafie **4270** zgodnie z klasyfikacją budżetową zabezpieczono tylko nieznaczne środki na bieżące remonty i naprawy sprzętu, zgodnie z poniższym zestawieniem:

Rozdział	Nazwa	Kwota
85406	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne	6 377,00
	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Czarnkowie	747,00
	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krzyżu Wlkp.	630,00
	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Trzciance	5 000,00
85407	Placówki wychowania pozaszkolnego	2 522,00
	Młodzieżowy Dom Kultury w Trzciance	2 522,00
85410	Internaty i bursy szkolne	5 005,00
	Zespół Szkół w Trzciance	205,00
	Zespół Szkół w Czarnkowie	4 800,00
85495	Pozostała działalność	8 320,00
	Młodzieżowy Dom Kultury w Trzciance	8 320,00
Razem:		22 224,00

Planowane wydatki w poszczególnych rozdziałach **działu 854** zostały przedstawione poniżej.

Rozdział 85402 - Specjalne ośrodki wychowawcze - 2.430.194,00 zł

W ramach rozdziału zaplanowano środki w formie dotacji dla prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Felicjanek w Gębicach Specjalnego Ośrodka Wychowawczego „Nasz Dom”.

Rozdział 85406 - Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne 2.433.012,00 zł

Na wydatki związane z funkcjonowaniem poradni na 2024 rok zaplanowano kwotę **2.413.012,00 zł**. Środki te zostały przypisane na utrzymanie:

- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Czarnkowie - **668.854,00 zł**,
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Trzciance - **944.799,00 zł**,
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Krzyżu Wlkp. - **799.359,00 zł**.

Oprócz ww. wydatków zaplanowana została również dotacja dla Powiatu Pilskiego na realizację porozumienia w zakresie poradnictwa specjalistycznego wad wymowy i wad słuchu w kwocie **20.000,00 zł**.

Rozdział 85407 - Placówki wychowania pozaszkolnego - 780.723,00 zł

Środki te przeznacza się na realizację zadań oraz bieżące utrzymanie Młodzieżowego Domu Kultury w Trzciance.

Rozdział 85410 - Internaty i bursy szkolne - 5.551.298,00 zł

W strukturach powiatowych jednostek organizacyjnych funkcjonują dwa internaty, którym na wydatki przypisano środki w wysokości:

- Internat przy Zespole Szkół w Czarnkowie - **497.992,00 zł**,
- Internat przy Zespole Szkół w Trzciance - **800.480,00 zł**.

Z kolei na dwa internaty przy szkołach niepublicznych zabezpieczono w formie dotacji środki na poziomie **4.252.826,00 zł**, z tego:

- „Edukacja Lubasz” Spółka z o.o. w Lubaszu - **3.528.443,00 zł**,
- Prywatny Zespół Szkół w Czarnkowie - **724.383,00 zł**.

Rozdział 85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym - 60.000,00 zł

Zaplanowano tutaj środki na stypendia Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianieckiego o charakterze motywacyjnym. W trakcie roku mogą się pojawić dodatkowe kwoty na ten cel z innych źródeł.

Rozdział 85419 - Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze - 1.035.949,00 zł

W ramach rozdziału zaplanowano środki w formie dotacji dla prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Felicjanek w Gębicach Specjalnego Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego „Deo Gratias”.

Rozdział 85421 - Młodzieżowe ośrodki socjoterapii - 4.846.228,00 zł

Środki w ww. rozdziale związane z bieżącym utrzymaniem Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej zaplanowano na poziomie **4.666.228,00 zł**.

Ponadto kwotę **180.000,00 zł** uwzględniono w planie Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych Starostwa Powiatowego w Czarnkowie na cel inwestycyjny. Zadanie pn. „Remont zabytkowego budynku Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej - etap I” zabezpieczono w 2024 roku z środków własnych. Docelowo w kolejnym roku wykorzystane zostaną przyznane w 2023 roku środki z Rządowego Funduszu Polski Ład.

Rozdział 85446 - Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli - 36.132,00 zł

Wskazaną kwotę przeznacza się na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w ww. jednostkach.

Rozdział 85495 - Pozostała działalność - 818.285,00 zł

Zakres zadań ujętych w ww. rozdziale przedstawia się następująco:

- utrzymanie Hali Sportowo-Widowiskowej w Trzciance - **763.202,00 zł** (w tym **239.400,00 zł** środki Gminy Trzcianka),

- pomoc zdrowotna dla nauczycieli - **9.033,00 zł**,
- fundusz nagród organu prowadzącego dla wyróżniających się nauczycieli - **9.033,00 zł**,
- odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (emeryci) - **35.017,00 zł**,
- pozostałe wydatki Wydziału Edukacji - **2.000,00 zł**.

Dział 855 - Rodzina - 7.678.143,00 zł

Rozdział 85508 - Rodziny zastępcze - 5.415.714,00 zł

Finansowanie świadczeń oraz inne wydatki na rzecz rodzin zastępczych spoczywają w głównej mierze na barkach powiatu i jest to kolejne zadanie ze sfery pomocy społecznej, które wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Źródła finansowania zadań z tego zakresu ujęte w projekcie budżetu na 2024 rok przedstawiają się następująco:

- środki otrzymane z innych powiatów z tytułu opłat w związku z pokrywaniem kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w naszych rodzinach łącznie wynoszą - **574.164,00 zł**,
- dochody uzyskane od gmin z tytułu odpłatności za pobyt dzieci w „pieczy zastępczej” - **1.002.262,00 zł**,
- środki własne powiatu - **3.839.288,00 zł**.

Wydatki przypisane merytorycznie do realizacji Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance obejmują różnorodny katalog zadań. Środki przeznacza się na:

- świadczenia dla rodzin zastępczych, w których przebywa 139 dzieci pochodzących z terenu naszego powiatu - **1.828.500,00 zł**,
- świadczenia dla rodzin zastępczych, w których przebywa 38 dzieci z innych powiatów - **587.160,00 zł**,
- świadczenia dla 23 dzieci pochodzących z naszego terenu umieszczone w rodzinach zastępczych poza naszym powiatem z uwzględnieniem kosztów wynagrodzeń 3 rodzin zawodowych - 9 dzieci - **568.812,00 zł**,
- świadczenie na wypoczynek - **15.000,00 zł**,
- wydatki na kontynuację nauki (12 wychowanków) - **98.064,00 zł**,
- dofinansowanie do wynajmu mieszkań (5 wychowanków) - **30.000,00 zł**,
- wydatki na usamodzielnienia (5 wychowanków z rodzin zastępczych) - **44.840,00 zł**,
- wydatki na zagospodarowanie (10 wychowanków) - **10.195,00 zł**,
- utworzenie 22 rodzin zastępczych (10 rodzin niezawodowych niespokrewnionych, rodzina zawodowa, 10 rodzin spokrewnionych, rodzina zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego) - **748.272,00 zł**,
- jednorazowe świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci - **40.000,00 zł**,
- świadczenia w przypadkach wystąpienia zdarzeń losowych - **40.000,00 zł**,
- dofinansowanie utrzymania lokalu mieszkalnego oraz kosztów remontu - **220.857,00 zł**,
- wydatki na wynagrodzenia dla 7 rodzin zastępczych zawodowych, 1 rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej - **409.733,00 zł**,
- wydatki na wynagrodzenie dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego - **73.008,00 zł**,

- wydatki na wynagrodzenie dla 7 koordynatorów pieczy zastępczej - **642.516,00 zł**,
- szkolenia rodzin zastępczych i kandydatów na rodziców zastępczych, warsztaty, grupy wsparcia - **15.000,00 zł**,
- pozostałe wydatki (opłaty i zakup znaczków pocztowych oraz organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego) - **43.757,00 zł**.

Rozdział 85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych - 2.262.429,00 zł

Finansowanie placówek przypisane jest jako zadanie własne powiatu. Źródła finansowania zadań przedstawiają się następująco:

- środki otrzymywane z innych powiatów za koszty utrzymania dzieci przebywających w naszych placówkach - **536.949,00 zł**, z tego:
 - 2 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Krzyżu Wlkp. - **112.361,00 zł**,
 - 8 dzieci w placówce Trzcianeckiej - **424.588,00 zł**;
- dochody z odpłatności gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej - **679.785,00 zł**;
- środki własne powiatu - **1.045.695,00 zł**.

Ogółem planowane środki zabezpieczone w projekcie budżetu na 2023 rok na dotacje dla stowarzyszeń wynoszą **1.582.623,00 zł**, z tego:

- Stowarzyszenie na Rzecz Dziecka i Rodziny - „Słoneczny Dom” w Krzyżu Wlkp. (14 dzieci) - **786.520,00 zł**,
- Stowarzyszenie „Pomagajmy Dzieciom” w Trzciance - placówka „Przyjazny Dom” - (15 dzieci) - **796.103,00 zł**.

Trudność w realizacji zadania przede wszystkim spowodowana jest dużą rotacją dzieci, głównie tych pochodzących spoza naszego powiatu. Dlatego też zaplanowano w projekcie budżetu rezerwę celową, która będzie pewnym zabezpieczeniem na wypadek ww. zmian.

Ponadto, w rozdziale tym finansowane są głównie ze środków własnych powiatu pozostałe zadania z ww. zakresu merytorycznie przypisane Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance, a ich katalog jest dość różnorodny. Suma środków na ten cel została określona na 2024 rok na poziomie **679.806,00 zł**. Szczegółowy podział zadań przedstawia się następująco:

- opłacenie kosztów utrzymania za 6 dzieci pochodzących z terenu naszego powiatu umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza naszym powiatem - **585.090,00 zł**,
- na kontynuowanie nauki (4 wychowanków) - **32.688,00 zł**,
- dofinansowanie do wynajmu mieszkań (3 wychowanków) - **18.000,00 zł**,
- na usamodzielnienie (4 wychowanków) - **35.872,00 zł**,
- wydatki na zagospodarowanie (4 wychowanków) - **8.156,00 zł**.

Należy dodać, że również w tym przypadku mogą nastąpić w trakcie roku zmiany w wysokości środków niezbędnych do prawidłowej realizacji zadania.

Zaplanowana kwota w dziale do sfinansowania zadań z środków własnych powiatu w związku z koniecznością wprowadzenia korekt do pierwotnego projektu budżetu na 2024 rok jest niższa o **380.000,00 zł** w stosunku do zgłaszanych potrzeb.

Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska - 22.400,00 zł

Rozdział 90095 - Pozostała działalność - 22.400,00 zł

Źródłem sfinansowania wydatków są w znacznym stopniu środki pochodzące z wpływów z tytułu opłat i kar związanych z ochroną środowiska wsparte środkami własnymi powiatu w wysokości **12.400,00 zł**.

W ramach niniejszego rozdziału środki na zadania bieżące planuje się przeznaczyć przede wszystkim na:

- dotację dla Powiatu Pileckiego na organizację Olimpiady Ekologicznej,
- zakup nagród w konkursach o charakterze ekologicznym,
- koszty organizacji konkursów,
- opłacenie specjalistycznych opinii i ekspertyz.

Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - 172.400,00 zł

Rozdział 92105 - Pozostałe zadania w zakresie kultury - 50.000,00 zł

Uwzględniono środki na realizację Powiatowego Kalendarza Imprez w zakresie szeroko pojętej „Kultury”.

Rozdział 92116 - Biblioteki - 85.000,00 zł

Wykonywanie zadań Biblioteki Powiatowej, ustawowo nałożone na powiat, zgodnie z zawartym porozumieniem powierzone jest Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Trzcianka. Powiat korzysta z takiego rozwiązania, ponieważ nie posiada w swoich strukturach organizacyjnych biblioteki.

Rozdział 92195 - Pozostała działalność - 37.400,00 zł

Zgodnie z wieloletnią tradycją w rozdziale tym zaplanowano środki własne powiatu na:

- zorganizowanie Powiatowego Świąta Plonów, Powiatowego Świąta Ludowego - **25.000,00 zł**,
- sfinansowanie nagród w konkursach organizowanych przy okazji dożynek powiatowych, obejmujących następujące kategorie: „Piękna wieś - dziełem jej mieszkańców”, „Czarnkowsko-Trzcianecki Rolnik Roku” - **12.400,00 zł**.

Dział 926 - Kultura fizyczna - 20.000,00 zł

Rozdział 92605 - Pozostałe zadania w zakresie kultury - 20.000,00 zł

Uwzględniono środki na realizację Powiatowego Kalendarza Imprez w dziedzinie szeroko pojętego „Sportu”.

III. PLANOWANE DO SPŁATY ZOBOWIĄZANIA Z LAT POPRZEDNICH I WYNIK BUDŻETU

Proponowany przez Zarząd Powiatu projekt budżetu powiatu na 2024 rok zamyka się wynikiem ujemnym w wysokości **10.797.681,00 zł**. Znaczącą pozycję w planowanych wydatkach stanowią wydatki majątkowe w kwocie **33.599.418,77 zł**. Zabezpieczeniem finansowym wydatków majątkowych w dużej części są dochody majątkowe: dotacja z budżetu państwa, pomoc finansowa gmin, Rządowy Fundusz Polski Ład, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg oraz

zaplanowane dochody ze sprzedaży nieruchomości w Krzyżu Wlkp. Pozostaje do zabezpieczenia z przychodów kwota **7.523.799,00 zł**. Pomimo korekt w budżecie nie udało się spełnić zasady finansowania wydatków bieżących dochodami bieżącymi. Brakująca kwota na ten cel, która zostanie sfinansowana przychodami wynosi **3.273.882,00 zł**. Zarząd Powiatu na sfinansowanie powstałej różnicy, stanowiącej deficyt bieżący proponuje po pierwsze wykorzystanie dostępnej puli tzw. „wolnych środków”. Przypominając, należy dodać, iż w 2017 roku Rada Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego uchwałą Nr XXX/236/2017 z 27 czerwca podjęła decyzję o emisji obligacji komunalnych na łączną kwotę **14.000.000,00 zł**. W wyniku starań o dodatkowe wsparcie w finansowaniu inwestycji, zakwalifikowania się do dofinansowania z różnych źródeł, kwota wyemitowanych obligacji nie została w dotychczasowych latach w pełni wykorzystana na wydatki lub rozchody i stanowi tzw. „wolne środki”, które mogą wesprzeć finansowanie kolejnych inwestycji, a także w obliczu zmienionych przepisów ustawy o finansach publicznych również wydatki bieżące. Ponadto 25 kwietnia 2023 roku uchwałą Nr XLVIII/302/2023 Rada Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego podjęła uchwałę w sprawie: emisji obligacji komunalnych oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu w kwocie ogółem **9.000.000,00 zł**. Wstępnie kwota obligacji miała być w pełni wykorzystana w br. Z uwagi na dodatkowe środki na cele inwestycyjne, a także przesunięcie realizacji zadań na kolejny rok Zarząd Powiatu w miesiącu listopadzie br. zaproponuje zmiany w uchwale budżetowej pozwalające na przesunięcie emisji kwoty **5.200.000,00 zł** z obligacji na 2024 rok. Ponadto czynione są prace i analizy w kierunku zmniejszenia bieżącego deficytu w br. co spowoduje uwolnienie kwoty „wolnych środków”. W związku z planowanymi zmianami w uruchomieniu części serii obligacji, a także obecny stan tzw. „wolnych środków” wynikający z uchwały Nr LIV/341/2023 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z dnia 24 października 2023 roku w sprawie: zmiany uchwały budżetowej powiatu na 2023 rok, zaangażowanie wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu powiatu wynosi **7.944.510,00 zł** (kolejna uchwała Zarządu Powiatu zmieniająca uchwałę budżetową w październiku br. roku nie wpłynęła na wysokość przychodów budżetu) z kwoty uzyskanej z rozliczenia budżetu 2022 roku na poziomie **17.783.421,01 zł** (sprawozdanie Rb-NDS). Oznacza to, iż ww. instrument finansowy może być źródłem sfinansowania rozchodów budżetu i uzupełnieniem planowanych wydatków. Dodatkowo na zbilansowanie deficytu roku 2024 proponuje się zaciągnięcie nowego kredytu na poziomie **2.596.069,94 zł**. Ostatecznie sytuacja może ulec zmianie po rozliczeniu budżetu 2023 roku i ustaleniu ostatecznej kwoty wolnych środków jako nadwyżka środków na rachunku bieżącym budżetu powiatu.

Podsumowując, kwotę przychodów na pokrycie ujemnego wyniku budżetu oraz sfinansowanie rozchodów ogółem wynoszącą **12.434.981,00 zł**, w projekcie uchwały budżetowej Zarząd Powiatu proponuje sfinansować z:

- przychodów z emisji obligacji - **5.200.000,00 zł**,
- wolnych środków jako nadwyżki środków na rachunku bieżącym budżetu powiatu - **4.638.911,06 zł**,
- kredytu - **2.596.069,94 zł**.

Kwota **rozchodów** z tytułu spłaty przypadających według umów bankowych rat kredytów i obligacji w budżecie powiatu na 2024 rok wynosi **1.637.300,00 zł**, z tego:

- wykup obligacji - **1.000.000,00 zł**,
- spłaty kredytów z lat poprzednich - **637.300,00 zł**.

W zaplanowanych wydatkach finansowanych ze środków własnych uwzględniona została także spłata naliczonych od nich odsetek na poziomie **1.360.111,00 zł**. Planowana kwota zadłużenia na koniec 2024 roku będzie wynosić **27.083.553,94 zł**.

Przychody i rozchody budżetu powiatu na 2024 rok ujęto w załączniku **nr 3** do projektu uchwały budżetowej.

PODSUMOWANIE

Wstępnie oszacowane dochody i konieczne do sfinansowania wydatki w 2024 roku wskazują, iż to kolejny trudny rok budżetowy. Pozostaje nadzieja, że zmiany zachodzące w trakcie roku w budżecie przysporzą dodatkowych źródeł finansowania, tak jak w poprzednich latach. Kluczowe również będzie ostateczne rozliczenie roku budżetowego 2023 i wskazanie ostatecznej kwoty do dyspozycji jako źródło sfinansowania planowanego deficytu. Oczywiście budżet w trakcie roku będzie wielokrotnie zmieniany, jest to materia dynamiczna. Dodatkowo zmiany strony dochodowej mogą wynikać z wprowadzanych kolejnych rozwiązań dla samorządu po wyborach i ukonstytuowaniu się rządu. Następne niewiadome wynikają z tego, że 2024 jest rokiem wyborczym w samorządach i liczyć się wówczas będzie podejście nowej Rady Powiatu i Zarządu do pewnych kluczowych kwestii gospodarki powiatu.

Dochody na 2024 rok zaplanowano realnie do możliwości powiatu, uwzględniając także wszelkie informacje o środkach, które będą pochodziły z budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego, rządowych funduszy, a także te, które wynikają z kontynuacji realizacji wieloletnich przedsięwzięć finansowanych z środków unijnych. Jednakże w tej dziedzinie nie mamy wielkiego pola manewru i musimy dostosować się do ustawowej konstrukcji schematu dochodów. Wiele kwestii wyjaśni się w kontekście przyszłorocznych dochodów, po uchwaleniu ustawy budżetowej państwa.

Natomiast wydatki bieżące skalkulowano w miarę posiadanych środków, o czym wielokrotnie informowano w części opisowej wydatków. Niestety najgorzej przedstawia się sytuacja oświaty, a w szczególności jednostek organizacyjnych, których wydatki na wynagrodzenia i pochodne zabezpieczone są w 80,00%. Stworzona rezerwa celowa na cele oświatowe zabezpieczona z subwencji oświatowej znacząco odbiega od szacowanych przez jednostki oświatowe na 2024 rok wydatków. W przypadku jednostek dotowanych i zadań zleconych do realizacji powiatowi, wstępnie planowane kwoty dotacji nie w pełni zabezpieczają wydatki bieżące i majątkowe. Pomimo uwzględnienia dochodów z odpłatności pensjonariuszy domów pomocy społecznej, dochodów planowanych do wypracowania przez te jednostki dodatkowo, to są one za niskie, aby zabezpieczyć w 2024 roku bieżące utrzymanie domów pomocy społecznej. Stąd podjęta decyzja o dodatkowo przeznaczonych kwoty z środków własnych, która jednak pozwala na zabezpieczenie 85,00% oszacowanych wydatków.

Wobec przytoczonych faktów niedoszacowanie wydatków bieżących w sferze oświaty i utrzymania domów pomocy społecznej opiewa na ponad **10.000.000,00 zł**.

Jak wynika z przytoczonego materiału, dzięki deklaracjom dodatkowego wsparcia, przewidziano na wydatki majątkowe ogółem kwotę **33.599.418,77 zł**, co stanowi 18,18% ogółu wydatków planowanych na 2024 rok. Ponadto wyodrębniono rezerwy na wydatki bieżące ogółem opiewające na kwotę **6.319.539,00 zł** (w tym **230.000,00 zł** rezerwa ogólna).

Sentencje przedstawione powyżej przyczyniły się do tego, iż Zarząd Powiatu przygotowując ten dokument wielokrotnie dokonywał analizy tzw. potrzeb w kontekście urealnienia i korekt proponowanych kwot na realizację poszczególnych zadań. Niestety, wymagało to ograniczenia wnioskowanych przez jednostki organizacyjne czy też wydziały Starostwa Powiatowego w Czarnkowie wydatków bieżących. Wobec powyższego, zrezygnowano z zadań remontowych, oprócz tych z zakresu dróg, planując tylko nieznaczne środki na bieżące naprawy i konserwację urządzeń i sprzętu.

Sporządziła:
Skarbnik Powiatu
Ewa Dymek